

Қазақстан Республикасы
ІІМ Шырақбек Қабылбаев атындағы
Қостанай академиясы

Костанайская академия
МВД Республики Казахстан
имени Ширакбека Кабылбаева

ХАТТАМА

№ 2

Қостанай қ.
2025 ж. 29.09.

ПРОТОКОЛ

№ 2

г. Қостанай
29.09.2025 г.

Қатысты:

- 1 Дәрменов А.Д., Қазақстан Республикасы ІІМ Шырақбек Қабылбаев атындағы Қостанай академиясының (бұдан әрі – Академия) бастығы, з.ғ.к., профессор, полиция генерал-майоры (Ғылыми кеңестің төрағасы);
- 2 Жолдаскалиев С.М., Академия бастығының орынбасары, з.ғ.к., полиция подполковнигі;
- 3 Аужанов Р.К., Академия бастығының орынбасары, полиция подполковнигі;
- 4 Нуркина Б.А., жоспарлау және бақылау бөлімінің бастығы полиция подполковнигі;
- 5 Қалқаманұлы Д., қосымша білім беру факультетінің бастығы, философия докторы (PhD), қауымд. профессор, полиция подполковнигі;
- 6 Акимжанов Е.С., кәсіби даярлық факультетінің бастығы, з.ғ.к., полиция полковнигі;
- 7 Медведева А.Н., оқу-әдістемелік орталығының бастығы, полиция подполковнигі;
- 8 Смышляев А.С., әкімшілік-құқықтық пәндер кафедрасының бастығы, философия докторы (PhD), полиция полковнигі;
- 9 Жуматов К.Е., әскери және тактика-арнайы даярлық кафедрасының бастығы, полиция полковнигі;
- 10 Баргаринов А.Р., жедел-іздістіру қызметі кафедрасының бастығы, з.ғ.к., полиция подполковнигі;
- 11 Абдрахманов М.Б., дене шынықтыру даярлығы кафедрасының бастығы, полиция подполковнигі;
- 12 Руденко Ж.М., педагогика және психология кафедрасы бастығының м.а. полиция подполковнигі;
- 13 Конвисарь А.А., қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының бастығы, полиция полковнигі;
- 14 Акылбекова А.Б., жалпы құқықтық пәндер кафедрасы бастығының орынбасары, полиция подполковнигі;
- 15 Брылевский А.В., қылмыстық процесс және криминалистика кафедрасының профессоры, з.ғ.к.;
- 16 Кульжанова Г.Т., жалпы құқықтық пәндер кафедрасының профессоры, ф.ғ.к., доцент.

Қатыспағандар:

1. Айтуарова А.Б., Академияның Ғылыми кеңес ғылыми хатшысы, з.ғ.к., қауымд. профессор, полиция полковнигі - Қазақстан Республикасы ІІМ Басқару академиясына ауыстырылды;
2. Старкова В.В., қылмыстық құқық және криминология кафедрасының бастығы, философия докторы (PhD), қауымд. профессор, полиция полковнигі - Мақан Есболатов атындағы Қазақстан Республикасы ІІМ Алматы академиясына ауыстырылды;
3. Тулкинбаев Н.А., жалпы білім беретін пәндер кафедрасының бастығы, п.ғ.к., доцент- іссапар;
4. Темирканова Д.К., Академиясының докторанты полиция капитаны - ҚР ІІМ-де тағылымдама;
5. Досболова С.А., Академиясының магистранты полиция майоры - оқуын аяқтады.

Шақырылған:

1. Ахметбекова Ж.Х., білім сапасын мониторингтеу және бақылау (бағалау) бөлімшесінің бастығы полиция подполковнигі;
2. Примкулова А.А., ғылыми-зерттеу және редакциялық-баспа жұмыстарын ұйымдастыру бөлімі бастығының м.а., философия докторы (PhD), полиция подполковнигі;
3. Базарбаева А.Б., қылмыстық құқық және криминология кафедрасы бастығының орынбасары, философия докторы (PhD), полиция подполковнигі;
4. Туйғанов М.С., қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының доценті полиция подполковнигі;
5. Полюхова А.С., әскери және тактика-арнайы даярлық кафедрасының доценті полиция подполковнигі;
6. Даиров С.М., киберқауіпсіздік және ақпараттық технологиялар кафедрасының аға оқытушысы полиция подполковнигі;
7. Олексюк М.В., қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының аға оқытушысы полиция подполковнигі;
8. Табулденова Г.Б., жалпы құқықтық пәндер кафедрасының аға оқытушысы полиция майоры;
9. Аргимбаев Т.Е., жалпы білім беретін пәндер кафедрасының аға оқытушысы;
10. Абыкенов Р.Д. – дене шынықтыру даярлығы кафедрасының оқытушысы полиция аға лейтенанты;
11. Ахмадеева Н.С., Академияның ғылыми және педагогикалық магистратурасының 2-курс магистранты полиция капитаны.

Отырысты А.Д. Дәрменов, Академия бастығы, з.ғ.к., профессор, полиция генерал-майоры (Ғылыми кеңес төрағасы) жүргізді;

А.Д. Дәрменов, кворумды анықтайды (А.М. Медведеваның баяндамасы, оқу-әдістемелік орталығының бастығы, полиция подполковнигі).

А.Н. Медведева: Бүгінгі күні тізім бойынша – 21 адам, оның ішінде себепті жағдайлар бойынша қатыспағандар – 5 адам, қатысып отырғандар – 16 адам. Осылайша, кворум бар.

Тексеріледі:

- келу парағының болуы (бар болса, қатысқандардың барлығы қол қойды);
- Ғылыми кеңестің шешімдері жобасының болуы (берілген);
- Ғылыми кеңестің материалдары (барлығында бар);
- отырыс өткізудің шарттары мен форматы туралы айтылды.

Күн тәртібі жарияланады (Ғылыми кеңестің барлық мүшелері күн тәртібімен танысқан):

1. 2025-2026 оқу жылының 1 жарты жылдығында білім алушылардың аралық және қорытынды бақылауын өткізудің нысаны мен тәртібі туралы. Баяндамашы: Ж.Х. Ахметбекова;

2. Кәсіби даярлық факультетінің магистранттары мен докторанттарының 2025-2026 оқу жылына дайындығы туралы. Баяндамашы: Е.С. Акимжанов;

3. Әдістемелік ұсынымдарды басылымға ұсыну туралы. Баяндамашы: А.С. Смышляев., К.Е. Жуматов, М.Б. Абдрахманов, А.А. Конвисарь, А.Б. Акылбекова, А.Б. Базарбаева, Т.Е. Аргимбаев.

Қосымша түрде күн тәртібіне қосымша мәселелерді енгізу ұсынылады. Баяндамашылар: А.Н. Медведева, К.Е. Жуматов, Е.С. Акимжанов, А.А. Конвисарь, Д. Қалқаманұлы, Н.С. Ахмадеева.

Күн тәртібі дауыс беруге шығарылады (Ғылыми кеңестің барлық мүшелері танысып шыққан, күн тәртібі қолдарында бар).

А.Д. Дәрменов: Қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуіңізді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдап» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

1 А.Д. Дәрменов күн тәртібіндегі: «2025-2026 оқу жылының 1 жарты жылдығында білім алушылардың аралық және қорытынды бақылауын өткізудің нысаны мен тәртібі туралы» бірінші мәселеге көшуді ұсынады.

ТЫНДАЛДЫ: Ж.Х. Ахметбекованы, ол осы мәселе бойынша ақпарат ұсынды (экрандағы материалды көрсету).

Құрметті төраға, ғылыми кеңес мүшелері, назарларыңызға келесі ақпаратты ұсынамын.

"Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің әскери, арнаулы оқу орындары білім алушыларының үлгеріміне ағымдағы бақылауды, аралық және қорытынды аттестаттауды жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2016 жылғы 13 қаңтардағы № 20 бұйрығының 27-тармағына сәйкес әрбір оқу пәні бойынша емтихан өткізу нысанын ПМ білім беру ұйымдарының ғылыми кеңесі 30

жұмысшыдан кешіктірмей белгілейді академиялық кезеңнің басынан бастап күндер.

Келіп түскен ұсыныстарды ескере отырып, бекітілген кестелерге сәйкес 2025-2026 оқу жылының 1-жартыжылдығында оқылатын пәндер бойынша аралық (кафедраның шешімі бойынша) және қорытынды бақылауды жүргізу нысандары мен тәртібі бекітуге шығарылады.

Бакалавриатта бақылаудың қорытынды нысанын Қазақстан тарихы, Әскери даярлық, Дене шынықтыру даярлығы, Құпиялылық режимі, Жылдам оқу, Тактикалық-арнайы даярлық, ІО әкімшілік қызметі (Жалпы бөлім), Жедел-іздістіру қызметі, Атыс даярлығы, Діни экстремизм мен терроризмге қарсы іс-қимыл пәндерін қоспағанда, компьютерлік тестілеу түрінде белгілеу ұсынылады. Педагогика және психология, жедел-іздістіру қызметі, жалпы құқықтық пәндер, қылмыстық құқық және криминология кафедраларында оқытылатын пәндерді қоспағанда, магистранттардың білімін қорытынды бақылау нысаны компьютерлік тестілеу түрінде белгіленсін. Педагогика және психология кафедрасында оқытылатын пәндерді қоспағанда, докторанттардың білімін қорытынды бақылау нысаны компьютерлік тестілеу түрінде белгіленсін.

2025-2026 оқу жылының 1-ші жартыжылдығына білім алушылардың біліміне аралық және қорытынды бақылау жүргізу нысандары мен тәртібін мақұлдауды және бекітуді сұраймын.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: А.Д. Дәрменов: Әріптестер, ұсыныстар немесе толықтырулар бар ма?

С.М. Жолдаскалиев: ұсынылған бақылау нысандары оқу-әдістемелік кеңестің отырысында алдын ала қаралып, кафедралардың барлық бастықтарымен келісілгенін атап өтті.

А.Д. Дәрменов: Қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуіңізді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдап» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

ШЕШТІ:

1. Ақпарат назарға алынсын.
2. 2025-2026 оқу жылының 1-ші жартыжылдығына білім алушылардың біліміне аралық және қорытынды бақылау жүргізу нысандары мен тәртібі мақұлданып және бекітілсін.

Жауапты: С.М. Жолдаскалиев, А.Н. Медведева, Ж.Х. Ахметбекова

2 **А.Д. Дәрменов** күн тәртібіндегі: «Кәсіби даярлық факультетінің магистранттары мен докторанттарының 2025-2026 оқу жылына дайындығы туралы» екінші мәселеге көшуді ұсынады.

ТЫНДАЛДЫ: Е.С. Акимжанов, ол осы мәселе бойынша ақпарат ұсынды (экрандағы материалды көрсету).

Құрметті төраға, ғылыми кеңес мүшелері, сіздердің назарларыңызға келесі ақпаратты ұсынамын.

Кәсіптік даярлау факультетінде Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығымен бекітілген МЖМБС, академиялық саясат, академиялық күнтізбеге сәйкес педагогикалық, зерттеу практикасын және ғылыми тағылымдаманы өткізу жоспарланған.

17, 71-тармақтарға МЖМБС сәйкес магистратура мен докторантураның білім беру бағдарламасы теориялық оқытумен қатар немесе жеке кезеңде жүргізілетін практиканың екі түрін қамтиды: педагогикалық практика, зерттеу практикасы.

18, 71-тармақтарына МЖМБС сәйкес педагогикалық практика оқыту мен оқыту әдістемесінің практикалық дағдыларын қалыптастыру мақсатында жүргізіледі.

2025 жылғы 1 курс магистранттарының педагогикалық практикасы 2-семестрде 12.01.2026 ж. мен 15.02.2026 ж. аралығында оқу үдерісінен қол үзіп өткізіледі.

2024 жылғы ж. 2 курс докторанттарының педагогикалық практикасы оқу үдерісінен 15.09.2025 ж. бастап 12.10.2025 ж. дейінгі кезеңде 3-семестрде өткізіледі.

19-тармағына МЖМБС сәйкес магистранттардың зерттеу практикасы отандық және шетелдік ғылымның жаңа теориялық, әдіснамалық және технологиялық жетістіктерімен, ғылыми зерттеулердің, эксперименттік деректерді өңдеудің және түсіндірудің заманауи әдістерімен танысу мақсатында жүргізіледі.

71-тармағына МЖМБС сәйкес докторанттардың зерттеу практикасы отандық және шетелдік ғылымның жаңа теориялық, әдіснамалық және технологиялық жетістіктерін зерделеу, сондай-ақ практикалық дағдыларды бекіту, ғылыми зерттеулердің заманауи әдістерін қолдану, диссертациялық зерттеуде эксперименттік деректерді өңдеу және түсіндіру мақсатында жүргізіледі.

2024 жылғы ж. 2 курс магистранттарының зерттеу практикасы 12.01.2026 ж. бастап 22.02.2026 ж. дейінгі кезеңде оқу үдерісінен қол үзіп, 4-семестрде өткізіледі.

2024 жылғы ж. 2 курс докторанттарының зерттеу практикасы оқу үдерісінен 12.01.2026 ж. бастап 22.02.2026 ж. дейінгі кезеңде 4-семестрде өткізіледі.

22, 73-тармақтарына МЖМБС-ның сәйкес ғылыми-зерттеу жұмысы шеңберінде магистрант пен докторанттың инновациялық технологиялармен және өндірістің жаңа түрлерімен танысу үшін жеке жұмыс жоспарында ғылыми ұйымдарда және (немесе) тиісті салалардағы немесе қызмет салаларындағы ұйымдарда, оның ішінде докторанттар үшін шетелде ғылыми тағылымдамадан міндетті түрде өту көзделеді.

2024 жылғы 2 курс магистранттарының тағылымдамасы 23.02.2026 ж. мен 22.03.2026 ж. аралығында оқу үдерісінен алшақтап 4-семестрде өткізіледі (ҚР ПМ-де жоспарланған), 2023 жылғы 3 курс докторанттарында

15.09.2025 ж. мен 12.10.2025 ж. аралығында оқу үдерісінен алшақтап, 5-семестрде өткізіледі.

Алдағы практикаларға және ғылыми тағылымдамаға байланысты кәсіптік даярлау факультеті қажетті құжаттардың үлгілерін дайындады: практикадан өту күнделігі, есеп, мінездеме, практикадан өту жоспары, педагогикалық (зерттеу) практиканы қорғау хаттамасы, ғылыми тағылымдама бағдарламасы, ғылыми тағылымдамадан өту бойынша дүйсенбі жоспары.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: А.Д. Дәрменов: Әріптестер, ұсыныстар немесе толықтырулар бар ма?

А.Д. Дәрменов: Кәсіби даярлық факультеті, жауапты кафедралар магистранттармен, докторанттармен практикадан және тағылымдамадан өту тәртібі туралы нұсқаулық кеңес өткізуі керек. Егер қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуіңізді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдап» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

ШЕШТІ:

1. Ақпарат назарға алынсын.
2. Магистранттар мен докторанттардың педагогикалық, зерттеу практикасының материалдары мақұлдансын және бекітілсін.
3. Магистранттармен, докторанттармен практика мен тағылымдамадан өту тәртібі туралы нұсқаулық кеңес өткізу.

Жауапты: С.М. Жолдаскалиев, Е.С. Акимжанов, кафедра бастықтары.

3 А.Д. Дәрменов үшінші сұраққа көшуді ұсынды «Әдістемелік ұсынымдарды басылымға ұсыну туралы».

ТЫҢДАЛДЫ: А.С. Смышляевты, ол оқу құралын дайындау туралы ақпаратты ұсынған (экрандағы материалды көрсету).

Құрметті төраға, ғылыми кеңес мүшелері, сіздердің назарларыңызға келесі ақпаратты ұсынамын. Академияның 2025 жылға арналған ҒЗЖ жоспарының 115-тармағын орындау үшін әкімшілік-құқықтық пәндер кафедрасының профессор-оқытушылар құрамы А.С. Смышляев, А.М. Сағалиева, С.В. Корнейчук, А.Е. Мұқажанов, А.С. Омаров, М.Е. Кусайнова, А.У. Сейдахметова "Ішкі істер органдарының әкімшілік қызметі (Жалпы бөлім)" оқу құралын дайындады қазақ және орыс тілдерінде "ҚБП" деген шектеу белгісі бар. Нұсқаулықта ішкі істер органдарының әкімшілік қызметінің жалпы бөлігінің негізгі аспектілері қарастырылған: ішкі істер органдарының әкімшілік қызметінің түсінігі мен мазмұны, полицияның сервистік моделінің ерекшеліктері, жалпы басқару функцияларын жүзеге асыратын ішкі істер органдары бөлімшелерінің қызметін ұйымдастыру, әкімшілік қызметтің нысандары мен әдістері және оны жүзеге асыру барысында заңдылықты қамтамасыз ету. Оқу құралын "Ішкі істер органдарының әкімшілік қызметі (Жалпы бөлім)" пәні бойынша сабақ өткізу

кезінде ҚР ІІМ арнаулы оқу орындарының курсанттары, тындаушылары мен оқытушылары пайдалана алады.

Рецензенттер ретінде: А.К. Милюк - Қазақстан Республикасы ІІМ Әкімшілік полиция комитеті төрағасының орынбасары, полиция полковнигі, Ж.Б. Бисембаев – Қостанай облысы полиция департаменті Әкімшілік полиция басқармасының бастығы, полиция полковнигі, Е.М. Хахимов - Қазақстан Республикасы ІІМ басқару академиясының ғылыми-зерттеу институты бастығының орынбасары, философия докторы (PhD), полиция подполковнигі, Д.А. Амангельдиев – Қазақстан Республикасы ІІМ М. Бөкенбаев атындағы Ақтөбе заң институтының кәсіптік даярлау факультетінің бастығы, философия докторы (PhD), полиция полковнигі, Е.С. Акимжанов - Қазақстан Республикасы ІІМ Шырақбек Қабылбаев атындағы Қостанай академиясының кәсіптік даярлау факультетінің бастығы, заң ғылымдарының кандидаты, полиция полковнигі, Ж.Б. Жолжақсынов. - Қазақстан Республикасы ІІМ Бәрімбек Бейсенов атындағы Қарағанды академиясының әкімшілік-құқықтық пәндер кафедрасының бастығы, философия докторы (PhD), қауымдастырылған профессор, полиция майоры.

Ғылыми-әдістемелік кеңесте бұл оқу құралы қаралып, талқыланды, ескертулер жойылды.

Баяндалғанның негізінде ұсынылған оқу құралын мақұлдауды және "ҚБП" шектеу белгісімен жариялауға ұсынуды сұраймын.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: А.Д. Дәрменов: Әріптестер, ұсыныстар немесе толықтырулар бар ма?

А.Д. Дәрменов: Егер қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуіңізді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдап» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

Одан әрі, А.Д. Дәрменов келесі баяндамашыға әскери және тактика-арнайы даярлық кафедрасының бастығы полиция полковнигі К.Е. Жұматовқа сөз берді.

ТЫНДАЛДЫ: К.Е. Жұматовты ол әдістемелік ұсынымдар бойынша ақпарат ұсынды мәселе бойынша (экранда материалды көрсету).

Әдістемелік ұсынымдар Академияның 2025 жылға арналған ҒЗҚ жоспарына сәйкес орыс және қазақ тілдерінде дайындалған. Авторлар – әскери және тактика-арнайы кафедрасының доценті полиция подполковнигі А.С. Полюхова әскери және тактика-арнайы кафедрасы бастығының орынбасары полиция полковнигі К.Н. Мухтабаев К.Н., әскери және тактика-арнайы кафедрасының аға оқытушысы полиция аға лейтенанты В.Ю. Костяев. Аталған әдістемелік ұсынымдарды жоспарлау кезінде Академияның ҒЗҚ жоспарында «Табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар кезінде ПО қызметкерінің жеке басының қауіпсіздік негіздері» әдістемелік ұсынымдарының атауы көрсетілгенін атап өтті. Техникалық қате болғанын түсіндіріп, «жеке» сөзін «жеке» сөзіне өзгертуге рұқсат сұрады.

Әдістемелік ұсыныстарда білім алушыларға ішкі істер органдары қызметкерінің жеке қауіпсіздігі ұғымы мен рөлі туралы тұтас түсінік беретін үш негізгі тақырып қарастырылады. Әдістемелік ұсынымдардағы негізгі орын ТЖ аймағына ұсынудан бастап қоршауда қызмет атқаруға, патрульдеуге, эвакуациялық іс-шараларға қатысуға және авариялық-құтқару қызметтерімен өзара іс-қимылға дейінгі үлгілік міндеттерді орындау кезінде ӘҚК қызметкерлерінің іс-әрекеттерінің практикалық аспектілері мен тактикасына бөлінген.

Рецензенттер ретінде: ҚР ІІМ Шырақбек Қабылбаев атындағы Қостанай академиясының қосымша білім беру факультетінің бастығы, философия докторы (PhD), қауымдастырылған профессор, полиция подполковнигі Д. Қалқаманұлы, Қостанай облысы ТЖД бастығының бірінші орынбасары азаматтық қорғау полковнигі А.Б. Төлендин және Қазақстан Республикасы ТЖМ М. Ғабдуллин атындағы азаматтық қорғау академиясының төтенше жағдайлардағы қорғау кафедрасының бастығы, Әскери ғылымдар кандидаты, азаматтық қорғау майоры К.К. Қайырбеков.

Сарапшы ретінде ҚР ІІМ Шырақбек Қабылбаев атындағы Қостанай академиясының жалпы құқықтық пәндер кафедрасының доценті, философия докторы (PhD) полиция подполковнигі Р.Б. Аужанов және ҚР ІІМ Шырақбек Қабылбаев атындағы Қостанай академиясының әкімшілік-құқықтық пәндер кафедрасының бастығы, философия докторы (PhD), полиция полковнигі А.С. Смышляев.

Әдістемелік ұсынымдар Қазақстан Республикасы Ішкі Істер Министрлігінің әскери, арнаулы оқу орындарының білім алушыларына арналған.

Жоғарыда айтылғандардың негізінде әдістемелік ұсынымдардың атауына өзгеріс енгізуді, ұсынылған әдістемелік ұсыныстарды мақұлдауды және оларды жариялауға ұсынуды сұраймын.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: А.Д. Дәрменов: Әдістемелік ұсынымдарда білім алушылар "ІО қызметкерлері үшін төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою" арнайы курсы шеңберінде зерттейтін тақырыптар көрсетілген бе? Әдістемелік ұсынымдар ҚР ІІМ арнайы күштер және жедел басқару департаментіне рецензиялау үшін жіберілді ме?

А.С. Полюхова: Ұсынылған әдістемелік ұсынымдарда білім алушылар "ІО қызметкерлері үшін төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою" арнайы курсы шеңберінде зерттейтін тақырыптар қарастырылатынын атап өтті. Бұл әдістемелік ұсынымдар рецензиялау үшін ҚР ІІМ бейінді департаментіне жіберілмеді.

А.Д. Дәрменов: әдістемелік ұсынымдарды рецензиялау үшін ҚР ІІМ арнайы күштер және жедел басқару департаментіне жолдау қажет екендігіне және олардан рецензия алғаннан кейін биылғы қазан айында Ғылыми кеңестің қарауына қайта жолдау қажеттігіне назар аударды.

Әріптестер, ұсыныстар немесе толықтырулар бар ма?

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдан» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

Одан әрі, А.Д. Дәрменов келесі баяндамашыға дене шынықтыру даярлығы кафедрасының бастығы полиция подполковнигі М.Б. Абдрахмановқа сөз берді.

ТЫНДАЛДЫ: М.Б. Абдрахмановты ол әдістемелік ұсынымдар бойынша ақпарат ұсынды мәселе бойынша (экранда материалды көрсету).

Құрметті төраға, ғылыми кеңес мүшелері, сіздердің назарларыңызға "Жаңадан бастаушыларға арналған қоян-қолтық ұрысқа арналған жаттығулар жүйесі" атты әдістемелік ұсынымдар ұсынылады. Әдістемелік ұсынымдар Академияның 2025 жылға арналған ҒЗҚ жоспарын орындау үшін дайындалды. Әдістемелік ұсынымдар ғылыми-әдістемелік кеңесте қаралды (2025 жылғы 25 қыркүйектегі № 9 хаттама).

Әдістемелік ұсыныстарға оң пікірлер алынды: Шырақбек Қабылбаев атындағы ПМ Қостанай академиясының педагогика және психология кафедрасының доценті, педагогика ғылымдарының кандидаты С.В. Симонов, "Динамо" дене шынықтыру-спорт қоғамы қоғамдық бірлестігінің Қостанай филиалы төрағасының бірінші орынбасары, отставкадағы полиция полковнигі В.В. Чернявский, Қостанай облыстық қоян-қолтық бо Федерациясының Президенті, отставкадағы полковник Ю.В. Щур.

Сарапшы ретінде Шырақбек Қабылбаев атындағы ПМ Қостанай академиясының педагогика және психология кафедрасының доценті, педагогика ғылымдарының кандидаты Г.Б. Жандарбекова.

Әдістемелік ұсынымдар 9 бөлімнен тұрады:

1. Қоян-қолтық ұрыстың жалпы түсініктері мен жіктелуі
  - 1.1 жалпы ұғымдар
  - 1.2 қоян-қолтық түрлерінің жіктелуі
- 2 дайындық әдістері
  - 2.1 Жалпы даму жаттығулары
  - 2.2 өзін-өзі сақтандыру әдістері
  - 2.3 дайындық әдістерін оқыту әдістемесі
  - 2.4 жаңадан бастаушыларға арналған жекпе-жек жаттығулары жүйесі
  - 2.5 қоян-қолтық бо сабақтарындағы жарақаттар

Әдістемелік ұсынымдардың негізгі мақсаты білім алушыларда қоян-қолтық ұрыстың базалық дағдыларын қалыптастыру, физикалық қасиеттер мен психологиялық тұрақтылықты дамыту болып табылады. Бұл ұсынымдар физикалық қасиеттерді дамыту нысандарының бірі болып табылады және курсанттар мен бастапқы кәсіптік даярлық курстарының тыңдаушылары үшін, сондай-ақ қоян-қолтық бо бойынша секциялық сабақтар өткізу кезінде оқу процесінде пайдаланылатын болады.

Жоғарыда айтылғандардың негізінде ұсынылған әдістемелік ұсыныстарды мақұлдауды және оларды жариялауға ұсынуды сұраймын.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: А.Д. Дәрменов: Әдістемелік ұсынымдар рецензиялау үшін ҚР ІІМ Арнайы күштер және жедел басқару департаментіне жіберілді ме?

Р. Абыкенов: Әдістемелік ұсыныстар рецензиялау үшін ҚР ІІМ бейінді департаментіне жіберілген жоқ.

А.Д. Дәрменов: Сізге ҚР ІІМ бейінді департаментінен рецензия алып, олардан рецензия алғаннан кейін осы жылдың қазан айында Ғылыми кеңестің қарауына қайта жолдау керек.

Әріптестер, ұсыныстар мен толықтырулар бар ма?

Егер қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдап» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

Одан әрі, А.Д. Дәрменов дайындалған оқу құралдарын ұсыну үшін қылмыстық-атқару құқығы кафедрасы бастығының орынбасары полиция полковнигі А.А. Конвисарға сөз берді.

ТЫҢДАЛДЫ: А.А. Конвисарь Академияның ҒЗҚ жоспары бойынша 2025 жылдың маусым мен қыркүйегіне оқу құралдарын дайындау жоспарланғанын атап өтті (96-105 тармақтар).

Материалдарды дайындау процесінде авторлар құрамына тиісті тақырып бойынша елеулі тәжірибесі бар, сондай-ақ кәмілетке толмағандарға қатысты жазаларды орындау, сотталғандарды еңбекпен және тұрмыстық қамтамасыз ету, пробациялық және басқару қызметі мәселелері бойынша жарияланымдары мен практикалық сараптамасы бар қызметкерлерді енгізу себебінен авторлық ұжымның құрамын қайта қарау қажеттігі туындады.

Сондай-ақ, оқу құралдарының авторлық ұжымын қалыптастыру кезінде қызметкерлердің оқу құралдарын дайындауға нақты қатысуы ескерілді. Қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының аға оқытушысы полиция майоры Д.М.Есиргепова алдын ала авторлар тізіміне енгізілді, бірақ жұмыс процесіне оқу құралдарын дайындауға қатыспады. Бұл оның басқа бөлімшеде оқу материалдарын әзірлеумен тікелей байланысты емес өзге де функционалдық міндеттерді орындауымен байланысты.

Оның оқу құралдарын дайындауға қосқан үлесінің жоқтығына байланысты, сондай-ақ авторлық ұжымның құрамын дұрыс көрсету үшін Д.М. Есиргепованы тең авторлар қатарынан шығару туралы шешім қабылданды.

Баяндалғанның негізінде оқу құралдарын дайындау жөніндегі авторлық ұжымның құрамына мынадай редакцияда енгізуді сұраймыз:

1 "Исполнение наказаний в отношении несовершеннолетних" оқу құралы. Авторлық ұжым: А.А. Конвисарь. Келесі өзгертілген авторлық ұжым ұсынылады: А.Д. Дәрменов, М.А. Аюбаев, А.А. Конвисарь, М.В. Олексюк, И.В. Овчинникова.

2 "Исполнение наказаний в отношении несовершеннолетних" әдістемелік ұсынымдары. Авторлық ұжым: А.А. Конвисарь, М.С. Туйганов,

А.Ж. Уалиева. Келесі өзгертілген авторлық ұжым ұсынылады: М.А. Аюбаев, М.В. Олексюк, И.В. Овчинникова.

3 "Организация трудового и бытового устройства осужденных как фактор профилактики правонарушений в местах лишения свободы" оқу құралы. Авторлық ұжым: А.А. Конвисарь. Келесі өзгертілген авторлық ұжым ұсынылады: А.Д. Дәрменов, М.А. Аюбаев, Д.Ж. Муканов, А.А. Конвисарь, М.С. Туйганов, А.Ж. Уалиева.

4 "Организация трудового и бытового устройства осужденных как фактор профилактики повторных правонарушений после освобождения" әдістемелік ұсынымдары. Авторлық ұжым: А.А. Конвисарь, М.В. Олексюк, Д.М. Есиргепова. Келесі өзгертілген авторлық ұжым ұсынылады: М.А. Аюбаев, М.С. Туйганов, А.Ж. Уалиева.

5 "Организационно-правовые основы пенитенциарной пробации" оқу құралы. Авторлық ұжым: А.А. Конвисарь. Келесі өзгертілген авторлық ұжым ұсынылады: А.Д. Дәрменов, М.А. Аюбаев, Д.Ж. Муканов, А.А. Конвисарь.

6 "Пенитенциарлық пробацияның ұйымдық-құқықтық негіздері" оқу құралы. Авторлық ұжым: А.А. Конвисарь, А.С. Бекбауов. Келесі өзгертілген авторлық ұжым ұсынылады: А.Д. Дәрменов, М.А. Аюбаев, Д.Ж. Муканов, А.С. Бекбауов.

7 "Теория и практика досудебной пробации" оқу құралы. Авторлық ұжым: И.В. Овчинникова, А.Ж. Уалиева. Келесі өзгертілген авторлық ұжым ұсынылады: А.К. Исиргепова, И.В. Овчинникова, А.Ж. Уалиева.

8 "Сотқа дейінгі пробация теориясы мен практикасы" оқу құралы. Авторлық ұжым: И.В. Овчинникова, А.Ж. Уалиева, А. Мұрат. Келесі өзгертілген авторлық ұжым ұсынылады: А.К. Исиргепова, И.В. Овчинникова, А.Ж. Уалиева, А. Мұрат.

9 "Организация управленческой деятельности в ОВД" оқу құралы. Авторлық ұжым: А.А. Конвисарь. Келесі өзгертілген авторлық ұжым ұсынылады: А.Д. Дәрменов, М.А. Аюбаев, А.А. Конвисарь.

10. "ПО-да басқару қызметін ұйымдастыру" оқу құралы. Авторлық ұжым: А.А. Конвисарь, А.С. Бекбауов. Келесі өзгертілген авторлық ұжым ұсынылады: А.Д. Дәрменов, М.А. Аюбаев, А.А. Конвисарь, А.С. Бекбауов.

Сәйкесінше, Академияның 2025 жылға арналған ғылыми-зерттеу қызметінің 96-105 тармақтарына өзгерістер енгізуді сұраймыз.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: А.Д. Дәрменов: Әріптестер, ұсыныстар мен толықтырулар бар ма? Егер қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдап» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

Бұдан әрі, А.А. Конвисарь «Организация управленческой деятельности в ОВД», «ПО-да басқару қызметін ұйымдастыру» оқу құралдары бойынша ақпарат берді (материалды экранда көрсету).

Құрметті төраға, Ғылыми кеңес мүшелері, сіздердің назарларыңызға Академияның 2025 жылға арналған ҒЗҚ жоспарына сәйкес дайындалған «Организация управленческой деятельности в ОВД» оқу құралы (орыс және қазақ тілдерінде) ұсынылады.

«Организация управленческой деятельности в ОВД» оқу құралының авторлары: Академия бастығы, заң ғылымдарының кандидаты, профессор, полиция генерал-майоры А.Д. Дәрменов, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының профессоры, заң ғылымдарының докторы, қауымдастырылған профессор (доцент) М.А. Аюбаев және қылмыстық-атқару құқығы кафедрасы бастығының орынбасары полиция полковнигі А.А. Конвисарь.

«ПО-да басқару қызметін ұйымдастыру» оқу құралының авторлары: Академия бастығы, заң ғылымдарының кандидаты, профессор, полиция генерал-майоры А.Д. Дәрменов, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының профессоры, заң ғылымдарының докторы, қауымдастырылған профессор (доцент) М.А. Аюбаев, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасы бастығының орынбасары полиция полковнигі А.А. Конвисарь, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының оқытушысы полиция капитаны А.С. Бекбауов.

Оқу құралдарының мазмұны ішкі істер органдарындағы басқару теориясы мен практикасына байланысты мәселелердің кең ауқымын қамтиды: басқару қызметінің мәні мен ерекшеліктері, ПО құрылымы, басшылардың функциялары мен жауапкершілігі, қызметтік қызметті жоспарлау және ұйымдастыру, басқару шешімдерін қабылдау, құжат айналымы, жеке құраммен өзара іс-қимыл жасау, тиімділікті бақылау және бағалау, сондай-ақ басшының этикасы мен имиджі.

Материал Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасын, ведомстволық нормативтік актілерді және құқық қорғау жүйесіндегі басшы кадрларды даярлауға қойылатын талаптарды ескере отырып жазылған.

Құралдар теориялық ережелерді практикалық ұсынымдармен, мысалдармен және басқару жағдайларын талдаумен үйлестіреді.

Оқу құралдары Қазақстан Республикасы ІІМ жүйесінің білім беру ұйымдарының курсанттарына, тыңдаушыларына, магистранттарына және докторанттарына арналған; басқару блогының пәндерін оқу-әдістемелік сүйемелдеуді жүзеге асыратын оқытушылар мен ғылыми-педагогикалық қызметкерлерге; басқару саласындағы білімін жүйелеуге және тереңдетуге ниет білдірген ішкі істер органдарының жұмыс істеп тұрған қызметкерлері мен басшыларына; сондай-ақ құқық қорғау органдары жүйесінде қызметтік іс-әрекетті ұйымдастыру, әкімшілендіру, бақылау және кәсіби дамыту мәселелеріне қызығушылық танытатын мамандарға.

Оқу құралдарына Қазақстан Республикасы ІІМ Жеке құраммен жұмыс жөніндегі департаментінің ерекше тапсырмалар жөніндегі аға инспекторынан рецензиялар алынды PhD философия докторы, полиция майоры А.Қ. Исергепова, Қазақстан Республикасы ІІМ Шырақбек Қабылбаев атындағы Қостанай академиясының жалпы білім беру пәндері кафедрасының бастығы, педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент Н.А.Тулкинбаев, Қазақстан Республикасы ІІМ М.Бөкенбаев атындағы Ақтөбе заң институты

жалпы юридиялық пәндер кафедрасының бастығы, заң ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор (доцент), полиция полковнигі А.Қ. Ибраева.

Барлық рецензенттер оқу құралдарына оң баға береді және оқу құралдарын ашық баспасөзде жариялауға ұсынады.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: А.Д. Дәрменов: Әріптестер, ұсыныстар мен толықтырулар бар ма? Егер қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдап» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

А.Д. Дәрменов: келесі оқу құралына өтіңіз.

ТЫҢДАЛДЫ: А.А. Конвисарь, "Организационно-правовые основы пенитенциарной пробации" және "Пенитенциарлық пробацияның ұйымдық-құқықтық негіздері" оқу құралдарын дайындау бойынша ақпарат ұсынды. Оқу құралдары 2025 жылға арналған оқу жоспарына сәйкес дайындалды.

"Пенитенциарлық пробацияның ұйымдық-құқықтық негіздері" оқу құралының авторлары: Академия бастығы, заң ғылымдарының кандидаты, профессор, полиция генерал-майоры А.Д. Дәрменов, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының профессоры, заң ғылымдарының докторы, қауымдастырылған профессор (доцент) М.А. Аюбаев, бас әскери прокурор аппараты басшысының орынбасары, әділет полковнигі, кандидат Д.Ж. Муканов, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасы бастығының орынбасары полиция полковнигі А.А. Конвисарь.

"Пенитенциарлық пробацияның ұйымдық-құқықтық негіздері" оқу құралының авторлары: Академия бастығы, заң ғылымдарының кандидаты, профессор, полиция генерал-майоры А.Д. Дәрменов, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының профессоры, заң ғылымдарының докторы, қауымдастырылған профессор (доцент) М.А. Аюбаев, Бас әскери прокурор аппараты басшысының орынбасары, әділет полковнигі, кандидат Д.Ж. Муканов, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасы бастығының орынбасары полиция полковнигі А.А. Конвисарь, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының оқытушысы полиция капитаны А.С. Бекбауов.

Оқу құралдары қазіргі қылмыстық-атқару саясатының негізгі бағыттарының бірі - пенитенциарлық пробацияны кешенді талдауға арналған.

Оқу құралдары Қазақстан Республикасының қазіргі қылмыстық-атқару жүйесі жағдайында сотталғандарды пенитенциарлық пробациялау мен қайта әлеуметтендірудің теориялық және практикалық мәселелеріне арналған. Оқу құралдарында пенитенциарлық пробацияның түсінігі, мақсаттары, міндеттері мен принциптері, оны Нормативтік-құқықтық реттеу, сондай-ақ халықаралық стандарттармен және шетелдік тәжірибемен байланысы ашылады. Тәрбие жұмысын ұйымдастыруға, сотталғандарды босатуға дайындауға, қайта әлеуметтендірудің жеке бағдарламаларын әзірлеуге және кешенді әлеуметтік бейімделуді қамтамасыз етуге ерекше көңіл бөлінеді.

Бас бостандығынан айыру орындарынан босатылған адамдарды еңбекке және тұрмыстық орналастыруға, материалдық қолдауға және сүйемелдеуге жәрдемдесу тетіктері қаралады. ҚАЖ мекемелерінің, ішкі істер органдарының, жергілікті атқарушы органдардың, пробация қызметтерінің және үкіметтік емес ұйымдардың рецидивтік қылмыс деңгейін төмендетудегі және бұрынғы сотталғандардың қоғамға табысты кірігуіндегі ведомствоаралық өзара іс-қимылының рөлі талданады.

Оқу құралдары курсанттарға, магистранттарға, докторанттарға және ведомстволық оқу орындарының тыңдаушыларына, оқытушыларға, қылмыстық-атқару жүйесінің практикалық қызметкерлеріне, сондай-ақ пробация, әлеуметтік жұмыс және құқық қолдану практикасы мәселелерімен айналысатын мамандарға арналған.

Оқу құралдарына Қазақстан Республикасы ІІМ Қылмыстық-атқару жүйесі комитетінің сотталғандар арасындағы тәрбие және әлеуметтік-психологиялық жұмыс басқармасының бастығы, әділет полковнигі Р.С. Ахметжановтан рецензиялар алынды; Қазақстан Республикасы ІІМ Басқару академиясының Қылмыстық-атқару жүйесі проблемаларын зерттеу орталығының бастығы, философия докторы, қауымдастырылған профессор (доцент), полиция подполковнигі Д.К. Райбаев, М. Бөкенбаев атындағы Ақтөбе заң институтының қылмыстық процесс және криминалистика кафедрасының бастығы, қауымдасқан профессор (доцент), полиция полковнигі Н.Т. Саханова, Қазақстан Республикасы ІІМ Қостанай академиясының Шырақбек Қабылбаев атындағы қылмыстық құқық және криминология кафедрасының доценті PhD философия докторы, полиция подполковнигі А.А. Примкулова.

Барлық рецензенттер оқу құралдарына оң баға береді және оқу құралдарын ашық баспасөзде жариялауға ұсынады.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: А.Д. Дәрменов: Рецензия ҚР ІІМ бейінді департаментінен алынды ма?

А.А. Конвисарь: Иә, Қазақстан Республикасы ІІМ Қылмыстық-атқару жүйесі комитетінің сотталғандар арасындағы тәрбие және әлеуметтік-психологиялық жұмыс басқармасының бастығы, әділет полковнигі Р.С. Ахметжановтан оң пікір бар.

А.Д. Дәрменов: Әріптестер, ұсыныстар мен толықтырулар бар ма? Егер қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдан» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

А.Д. Дәрменов: келесі оқу құралына өтіңіз.

ТЫНДАЛДЫ: А.А. Конвисарь, «Исполнение наказаний в отношении несовершеннолетних» оқу құралын дайындау жөнінде ақпарат берді. Оқу құралы ғылыми зерттеудің тапсырысты тақырыбына сәйкес дайындалғанын атап өтті. Авторлар: Академия бастығы, заң ғылымдарының кандидаты, профессор, полиция генерал-майоры А.Д. Дәрменов, қылмыстық-атқару

құқығы кафедрасының профессоры, заң ғылымдарының докторы, қауымдастырылған профессор (доцент) М.А. Аюбаев, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасы бастығының орынбасары полиция полковнигі Конвисарь А.А., қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының аға оқытушысы подполковник полиция М.В. Олексюк, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының аға оқытушысы полиция майоры И.В. Овчинникова.

«Исполнение наказаний в отношении несовершеннолетних» оқу құралы заңмен қақтығысқа түскен жасөспірімдерге қатысты қылмыстық-құқықтық шараларды іске асырудың теориялық және практикалық мәселелеріне арналған. Жұмыста Конституцияның, қылмыстық және қылмыстық-атқару заңнамасының ережелерін, сондай-ақ Бала құқықтары туралы конвенцияда, Пекин және Гавана ережелерінде, Нельсон Манделаның ережелерінде бекітілген халықаралық-құқықтық стандарттарды қоса алғанда, Қазақстан Республикасында жазаларды орындаудың нормативтік-құқықтық негіздері қаралады.

Кәмелетке толмаған сотталғандардың құқықтық жағдайы мен әлеуметтік-психологиялық мәртебесінің ерекшелігіне, оларды оқшаулау жағдайларына бейімдеу проблемаларына және қайта әлеуметтендіру мәселелеріне ерекше назар аударылды. Салыстырмалы талдау негізінде посткеңестік елдердің, Еуропаның және англосаксондық құқықтық жүйе мемлекеттерінің тәжірибесін қамтитын шетелдік тәжірибе жинақталған.

Тәжірибеге бағытталған бөлімде қылмыстық-атқару мекемелері мен пробация қызметі қызметкерлерінің кәмелетке толмағандармен жұмыс істеу алгоритмдері, уәждемелік сұхбаттасу әдістері, қайталама қылмыстардың алдын алу тәсілдері, сондай-ақ отбасылармен, үкіметтік емес және діни ұйымдармен өзара іс-қимыл жасау нысандары ұсынылған.

Оқу құралы қылмыстық-атқару жүйесі, пробация қызметі мекемелерінің қызметкерлеріне, құқық, психология және педагогика саласындағы мамандарға, сондай-ақ білім беру ұйымдарының курсанттарына, магистранттарына, докторанттарына және тыңдаушыларына арналған.

Оқу құралына сотталғандар арасындағы тәрбие және әлеуметтік-психологиялық жұмыс басқармасының бастығы, әділет полковнигі Р.С. Ахметжанов, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі басқару академиясының ПО қылмыстық-атқару жүйесінің проблемаларын зерттеу орталығының бастығы, философия докторы (PhD), қауымдастырылған профессор (доцент) полиция подполковнигі Д.К. Райбаев және профессор Рецензиялар алынды заң ғылымдарының кандидаты А.В. Брылевский, Қазақстан Республикасы ІІМ Шырақбек Қабылбаев атындағы Қостанай академиясының қылмыстық процесс және криминалистика кафедрасы.

Барлық рецензенттер оқу құралына оң баға береді және "Исполнение наказаний в отношении несовершеннолетних" оқу құралын ашық баспасөзде жариялауға ұсынады.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: А.Д. Дәрменов: Әріптестер, ұсыныстар мен толықтырулар бар ма? Егер қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдап» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

А.Д. Дәрменов: келесі оқу құралына өтіңіз.

ТЫҢДАЛДЫ: А.А. Конвисарь, "Организация трудового и бытового устройства осужденных как фактор профилактики правонарушений в местах лишения свободы" оқу құралы бойынша ақпарат ұсынды. Оқу құралы академияның 2025 жылға арналған НИД жоспарына сәйкес дайындалды.

Авторлары: Академия бастығы, заң ғылымдарының кандидаты, профессор, полиция генерал-майоры А.Д. Дәрменов, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының профессоры, заң ғылымдарының докторы, қауымдастырылған профессор (доцент) М.А. Аюбаев, Бас әскери прокурор аппараты басшысының орынбасары, әділет полковнигі, заң ғылымдарының кандидаты Д.Ж. Муканов, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасы бастығының орынбасары полиция полковнигі А.А. Конвисарь, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының доценті полиция подполковнигі М.С. Туйганов, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының аға оқытушысы полиция подполковнигі А.Ж. Уалиева.

"Организация трудового и бытового устройства осужденных как фактор профилактики правонарушений в местах лишения свободы" оқу құралы жазасын өтеп жатқан адамдар үшін жұмыспен қамтудың және тұрмыстық жағдайлардың негізгі аспектілерін зерттейді. Оқу құралы сотталғандарды түзету және қайталануды азайту процесінде осы факторлардың маңыздылығын ашады.

Оқу құралы сотталғандардың қылмыстылығының алдын алудағы еңбек және тұрмыстық қамтамасыз етудің рөлі егжей-тегжейлі қарастырылады; босатылғаннан кейін еңбек және тұрмыстық құрылыста кешенді жәрдемдесу мәселелеріне назар аударылады; сотталғандардың еңбегін ұйымдастыру бойынша халықаралық тәжірибеге, оның ішінде оның әртүрлі елдерде төленуіне талдау жасалады.

Бұл оқу құралы заң мамандығы бойынша оқитын курсанттар, студенттер, магистранттар, докторанттар үшін, сондай-ақ пенитенциарлық практика және құқық бұзушылықтың алдын алу саласындағы білімдерін тереңдеткісі келетін қылмыстық-атқару жүйесінің қызметкерлері үшін таптырмас құрал болады.

Оқу құралына сотталғандар арасындағы тәрбие және әлеуметтік-психологиялық жұмыс басқармасының бастығы, әділет полковнигі Р.С. Ахметжановтан рецензиялар алынды; Қазақстан Республикасы ІІМ М.Бөкенбаев атындағы Ақтөбе заң институты қылмыстық процесс және криминалистика кафедрасының бастығы, қауымдастырылған профессор (доцент), полиция полковнигі Н.Т.Саханова және Қазақстан Республикасы ІІМ Шырақбек Қабылбаев атындағы Қостанай академиясының қылмыстық құқық және криминология кафедрасы бастығының орынбасары, доктор философия (PhD), полиция подполковнигі А.Б. Базарбаеваның.

Барлық рецензенттер оқу құралына оң баға береді және оны ашық баспасөзде жариялауға ұсынады.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: **А.Д. Дәрменов:** Әріптестер, ұсыныстар мен толықтырулар бар ма? Егер қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдап» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

А.Д. Дәрменов: Келесі оқу-әдістемелік материалға өтіңіз.

ТЫҢДАЛДЫ: **А.А. Конвисарь,** ғылыми зерттеудің тапсырысты тақырыбына сәйкес дайындалған «Исполнение наказаний в отношении несовершеннолетних» әдістемелік ұсынымдарын талқылауға ұсынды.

Авторлары: қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының профессоры, заң ғылымдарының докторы, қауымдастырылған профессор (доцент) М.А. Аюбаев, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының аға оқытушысы полиция подполковнигі М.В. Олексюк, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының аға оқытушысы полиция майоры И.В. Овчинникова.

Әдістемелік ұсынымдар Қазақстан Республикасында кәмелетке толмаған сотталғандарға қатысты жазаларды орындау мәселелеріне арналған және ұлттық заңнаманың, халықаралық стандарттардың ережелеріне және оларды отандық қылмыстық-атқару жүйесіне имплементациялау практикасына сүйенеді. Ұсынымдарда кәмелетке толмағандарға қатысты жазаларды орындаудың құқықтық және ұйымдастырушылық негіздері, кәмелетке толмағандарды ұстауға арналған қауіпсіздік жағдайы орташа мекемеде ұстаудың ерекшелігі, пробация қызметінің жұмыс тәртібі, жасөспірімдерді бейімдеу мен қайта әлеуметтендірудің психологиялық және әлеуметтік факторлары, сондай-ақ отбасылармен, үкіметтік емес және діни ұйымдармен өзара іс-қимыл жасаудың практикалық тәсілдері қаралды.

Әдістемелік ұсынымдар қызметі кәмелетке толмағандарға қатысты жазалардың орындалуын қамтамасыз етуге байланысты қылмыстық-атқару жүйесі мен пробация қызметінің практикалық қызметкерлеріне, сондай-ақ ПМ жүйесінің білім беру ұйымдарының курсанттарына, магистранттарына және докторанттарына арналған. Оларды пайдалану мамандардың кәсіби құзыреттілігін арттыруға, құқық қолдану практикасының біркелкілігін қамтамасыз етуге және жасөспірімдерді түзеуге кешенді, ізгілікті және тиімді көзқарасты қалыптастыруға ықпал етуге мүмкіндік береді.

Әдістемелік ұсынымдарға сотталғандар арасындағы тәрбие және әлеуметтік-психологиялық жұмыс басқармасы бастығының орынбасары, әділет полковнигі А.М. Арықовтан, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі Басқару академиясының ПО қылмыстық-атқару жүйесі проблемаларын зерттеу орталығының бастығы, философия докторы рецензиялар алынды (PhD), қауымд. профессор, полиция подполковнигі Д.К. Райбаев және Қазақстан Республикасы ПМ Шырақбек Қабылбаев атындағы Қостанай академиясының ғылыми-зерттеу және редакциялық-

баспа жұмысын ұйымдастыру бөлімі бастығының м.а., философия докторы (PhD), полиция подполковнигі А.А. Примкулова.

Екі рецензент де әдістемелік ұсынымдарға оң баға береді және оларды ашық баспасөзде жариялауға ұсынады.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: А.Д. Дәрменов: Ғылыми-әдістемелік кеңесте әдістемелік ұсынымдар талқыланды ма? Қандай шешім қабылданды?

А.А. Конвисарь: Иә, әдістемелік ұсыныстар Академияның Ғылыми-әдістемелік кеңесінде талқыланды. Жұмыстағы орфографиялық және кейбір стилистикалық қателіктер көрсетілді. Авторлар бұл ескертуді жойды.

Дәрменов А.Д.: Неге оқу құралдарын, әдістемелік ұсынымдарды бірыңғай ресімдеу сақталмайды? Ресімдеуді қайта қараңыз және барлық жәрдемақылар бірыңғай стильде ресімделуі тиіс. Ғылыми-зерттеу және редакциялық-баспа жұмыстарын ұйымдастыру бөлімі бастығының м.а. полиция подполковнигі А.А. Примкуловаға ғылыми-әдістемелік кеңестен кейін ескертулерді түзету бойынша бақылау неге жүзеге асырылмайды, барлық құралдар неге әртүрлі ресімделеді деген сұрақ қойды. Ескерту жариялады.

Примкулова А.А.: Дәл солай.

Дәрменов А.Д.: Әріптестер, ұсыныстар мен толықтырулар бар ма? Егер қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдап» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

А.Д. Дәрменов: Келесі оқу-әдістемелік материалға өтіңіз.

ТЫНДАЛДЫ: А.А. Конвисарь, талқылауға " Организация трудового и бытового устройства осужденных как фактор профилактики повторных правонарушений после освобождения" әдістемелік ұсынымдар ұсынды. Әдістемелік ұсынымдар ғылыми зерттеудің тапсырыс берілген тақырыбына сәйкес дайындалған.

Авторлары: қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының профессоры, заң ғылымдарының докторы, қауымдастырылған профессор (доцент) М.А. Аюбаев, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының доценті полиция подполковнигі М.С. Туйганов, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының аға оқытушысы полиция подполковнигі А.Ж. Уалиева.

Әдістемелік ұсынымдарды дайындау кезінде халықаралық стандарттардың ережелері, жазаларды орындау мәселелерін реттейтін ҚР ІІМ-нің қолданыстағы бұйрықтары мен нұсқаулықтары, сондай-ақ пенитенциарист-ғалымдардың еңбектері пайдаланылды.

Әдістемелік ұсынымдардың мақсаты сотталғандарды босатуға дайындауды қамтамасыз ететін нормативтік-құқықтық және ұйымдастырушылық жағдайларды, оның ішінде еңбек және тұрмыстық жағдай мәселелері бойынша сипаттау және ұсыну болып табылады. Қайталанатын мінез-құлық тәуекелдерін азайтуға, сондай-ақ бас бостандығынан айыру орындарында жазасын өтеп жатқан адамдарға

әлеуметтік-құқықтық көмек көрсетуге бағытталған сүйемелдеу мен бақылаудың тиімді жүйесін қалыптастыруға ерекше назар аударылады.

Әдістемелік ұсынымдар қылмыстық-атқару жүйесінің қызметкерлеріне арналған және сотталғандарды Еңбек және тұрмыстық орналастыру жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру бөлігінде олардың кәсіби құзыреттілігін арттыруға бағытталған. Ұсынымдардың практикалық құндылығы мынада: олар персоналдың күнделікті қызметінде өзіне жүктелген функцияларды іске асыру кезінде, әсіресе сотталғандардың Еңбек және тұрмыстық құрылысын қамтамасыз ету саласында пайдаланылуы мүмкін.

Осы әдістемелік ұсынымдарға сотталғандар арасындағы тәрбие және әлеуметтік-психологиялық жұмыс басқармасы бастығының орынбасары, әділет полковнигі А.М. Арықов, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі басқару академиясының ПО қылмыстық-атқару жүйесінің проблемаларын зерттеу орталығының бастығы, философия докторы (PhD), қауымдастырылған профессор (доцент) полиция подполковнигі рецензиялар алды Д.К. Райбаев және Қазақстан Республикасы ІІМ Шырақбек Қабылбаев атындағы Қостанай академиясының жалпы құқықтық пәндер кафедрасының доценті, философия докторы (PhD), полиция подполковнигі Р.Б. Аужанов.

Барлық рецензенттер әдістемелік ұсыныстарға оң баға береді және оларды ашық баспасөзде жариялауға ұсынады.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: А.Д. Дәрменов: Сондай-ақ оқу құралдарының, әдістемелік ұсынымдардың бірыңғай ресімделуін сақтамағанын атап өтті. Дизайнды қайтадан қарап шығыңыз және бәрін бір стильде жасаңыз.

А.А. Конвисарь: дәл осылай, түзетеміз.

Дәрменов А.Д.: Әріптестер, ұсыныстар мен толықтырулар бар ма? Егер қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдап» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

А.Д. Дәрменов: Келесі оқу құралы өтіңіз.

ТЫНДАЛДЫ: А.А. Конвисарь, «Теория и практика досудебной пробации» және «Сотқа дейінгі пробация теориясы мен практикасы» оқу құралдарын талқылауға ұсынды. Оқу құралдары Академияның 2025 жылға арналған ҒЗҚ жоспарына сәйкес, сондай-ақ кафедра пәндерін әдебиетпен қамтамасыз ету мақсатында дайындалды.

«Теория и практика досудебной пробации» оқу құралының авторлары: пробация қызметтерінің қызметкерлерін даярлау орталығының бастығы полиция подполковнигі А.К. Исергеева, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының аға оқытушысы полиция майоры И.В. Овчинникова, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының аға оқытушысы полиция подполковнигі А.Ж. Уалиева.

«Сотқа дейінгі пробация теориясы мен практикасы» оқу құралының авторлары: пробация қызметтерінің қызметкерлерін даярлау жөніндегі

орталықтың бастығы полиция подполковнигі А.К. Исергепова, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының аға оқытушысы полиция майоры И.В. Овчинникова, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының аға оқытушысы полиция подполковнигі А.Ж. Уалиева, қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының оқытушысы полиция майоры А. Мұрат.

«Теория и практика досудебной пробации» және «Сотқа дейінгі пробация теориясы мен практикасы» оқу құралдары Қазақстан Республикасындағы сотқа дейінгі пробацияның ұйымдық-құқықтық негіздерін жан-жақты зерделеуге бағытталған. Қылмыстық процестегі сотқа дейінгі пробацияның мәні талданды, қаралып отырған пробация моделінің нысанасы ретінде күдікті мен айыпталушының жеке басының негізгі аспектілері ашылды. Сотқа дейінгі пробацияны іске асырудың процестік бөлігіне сотқа дейінгі баяндаманы дайындау және құрастыру тұрғысынан ерекше назар аударылды. Сотқа дейінгі пробацияны жүзеге асыру және соттардың дайындалған материалдарды зерделеу бойынша пробация қызметтерінің шетелдік тәжірибесі ұсынылды.

Оқу құралдары заңтану саласындағы оқу пәндерін меңгеру шеңберінде курсанттарға, тыңдаушыларға, магистранттарға және докторанттарға, сондай-ақ зерттелетін құқықтық құбылысты кеңінен түсіндіруді көздейтін арнайы факультативтік материал ретінде пробация қызметінің қызметкерлеріне арналған.

Оқу құралдарына Қазақстан Республикасы ІІМ Қылмыстық-атқару жүйесі комитетінің пробация қызметіне басшылық жасау басқармасының бастығы, әділет полковнигі Е.Т. Нұрахметов, Қазақстан Республикасы ІІМ Академиясының ІІО қылмыстық-атқару жүйесі проблемаларын зерттеу ҒЗИ орталығының бастығы, философия докторы PhD рецензиялары алынды қауымдастырылған профессор (доцент), полиция подполковнигі Д.Қ. Райбаев, Қазақстан Республикасы ІІМ М.Бөкенбаев атындағы Ақтөбе институтының кәсіптік даярлау факультетінің бастығы, PhD философиясының докторы, полиция полковнигі Д.А. Амангельдиев, Қазақстан Республикасы ІІМ Қостанай академиясының қылмыстық құқық және криминология кафедрасының доценті Шырақбек Қабылбаев атындағы, PhD философия докторы, полиция подполковнигі А.А. Примкулова.

Барлық рецензенттер оқу құралдарына оң баға береді және оларды ашық баспасөзде жариялауға ұсынады.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: А.Д. Дәрменов: Ресімдеуді қайта қараңыз, барлығын сәйкестендіріңіз.

А.А. Конвисарь: дәл осылай, түзетеміз.

Дәрменов А.Д.: Әріптестер, ұсыныстар мен толықтырулар бар ма? Егер қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдап» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

Одан әрі А.Д. Дәрменов Жалпы құқықтық пәндер кафедрасы бастығының орынбасары полиция подполковнигі А.Б. Ақылбековаға сөз берді.

ТЫНДАЛДЫ: А.Б. Ақылбекова, талқылау үшін орыс тіліндегі «Правоохранительные органы Республики Казахстан» оқу құралын ұсынды.

Құрметті Ғылыми кеңестің төрағасы мен мүшелері!

Сіздердің назарларыңызға жалпы құқықтық пәндер кафедрасының аға оқытушысы полиция майоры Г.Б. Табулденова кафедраның аға оқытушысы полиция подполковнигі А.Б. Бузакановамен бірлесіп дайындаған «Правоохранительные органы Республики Казахстан» атты орыс тіліндегі оқу құралын ұсынамын.

Оқу құралы «Правоохранительные органы Республики Казахстан» пәнінің тақырыптық жоспарына сәйкес дайындалған. Жәрдемақы 106 беттегі 7 тараудан тұрады.

Оқу құралының рецензенттері: Р.Ж. Мурзатаев - Қостанай облысы бойынша ҚАЖД бастығының орынбасары, әділет подполковнигі; Нұрмақова Б.М. - Қостанай облысы Нотариаттық округінің Қостанай қаласының нотариусы; А.А. Примкулова - қылмыстық құқық және криминология кафедрасының доценті, философия докторы (PhD), полиция подполковнигі.

Сарапшы ретінде ҚР ИМ Шырақбек Қабылбаев атындағы Қостанай академиясының қосымша білім беру факультетінің бастығы, философия докторы (PhD), қауымдастырылған профессор (доцент), полиция подполковнигі Д.Қалқаманұлы.

Оқу құралында Қазақстан Республикасы құқық қорғау органдарының, сондай-ақ адамның құқықтары мен бостандықтарын, қоғам мен мемлекеттің заңды мүдделерін қорғау мақсатында құқық қорғау функциясын орындайтын органдардың жүйесіне, құрылымына, қызметін ұйымдастыру мен жүзеге асыруға арналған мәселелер ашылады.

Аталған оқу құралы ведомстволық оқу орындарының курсанттары мен тыңдаушыларына, жоғары оқу орындарының студенттеріне, сондай-ақ Қазақстандағы құқықтық тәртіпті қамтамасыз ету мәселелеріне қызығушылық танытқандардың барлығына арналған.

Баяндалғанның негізінде Сізден осы оқу құралын мақұлдауды және оны ашық баспасөзде жариялауға ұсынуды сұраймын.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: А.Д. Дәрменов: Оқу құралы рецензиялау үшін ҚР ИМ бейінді департаментіне жіберілді ме?

А.Б. Ақылбекова: Оқу құралы рецензиялау үшін ҚР ИМ бейінді департаментіне жіберілмеген.

А.Д. Дәрменов: оқу құралын рецензиялау үшін ҚР ИМ бейінді департаментіне жіберіп, олардан рецензия алғаннан кейін осы жылдың қазан айында Ғылыми кеңестің қарауына қайта жіберу қажеттігіне назар аударды.

Әріптестер, ұсыныстар мен толықтырулар бар ма? Егер қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдан» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

А.Д. Дәрменов қылмыстық құқық және криминология кафедрасы бастығының орынбасары, философия докторы (PhD), полиция подполковнигі **А.Б. Базарбаеваға** сөз берді.

ТЫҢДАЛДЫ: А.Б. Базарбаеваны, талқылауға психоактивті заттарды тұтыну тәуекелдерін азайту және жастар ортасында нашақорлықтың алдын алу бойынша әдістемелік ұсынымдар ұсынды. Авторлары: А.А. Алимпиев, В.В. Старкова әдістемелік ұсынымдар академияның ҒЗҚ жоспарының 108-тармағын орындау үшін дайындалған.

Әдістемелік ұсынымдарда жастар жасындағы адамдардың есірткі құралдары мен психоактивті заттарды тұтыну қаупін арттыратын себептері, шарттары мен факторлары, сондай-ақ есірткі қылмысына және есірткі құралдарының заңсыз айналымына қарсы іс-қимыл саласындағы құзыретті мемлекеттік органдар қабылдайтын шаралар қарастырылған.

Психоактивті заттарды тұтыну тәуекелдерін азайту және нашақорлықтың алдын алу бойынша жастармен жұмыс істеудің инновациялық және дәстүрлі әдістерін қолдану аспектілері қамтылған

Жұмыс жастар жасындағы адамдардың нашақорлықтың және психоактивті заттарды қолданудың алдын алу іс шараларының кешенін іске асыру жөніндегі ұсынымдарды және әртүрлі форматтағы сценарийлерді қамтиды

Әдістемелік ұсынымдарды Қазақстан Республикасының орта білім беру мектептерінде, колледждерінде және жоғары оқу орындарында нашақорлық пен тұтынудың профилактикасын жүргізу кезінде есірткі қылмысына қарсы іс-қимыл бөлімшелерінің Құзыретті қызметкерлері және педагог қызметкерлер пайдалана алады.

Рецензенттер ретінде: **А.Р. Баргаринов А.Р.** - Қазақстан Республикасы ІІМ Шырақбек Қабылбаев атындағы Қостанай академиясының жедел-іздістіру қызметі кафедрасының бастығы, заң ғылымдарының кандидаты, **Д. Дандыбаев** - Қостанай облысы полиция департаменті есірткі қылмысына қарсы іс-қимыл басқармасының бастығы, полиция полковнигі.

Сарапшы ретінде Қазақстан Республикасы ІІМ Шырақбек Қабылбаев атындағы Қостанай академиясының қосымша білім беру факультетінің бастығы, философия докторы (PhD), қауымдастырылған профессор **Д. Қалқаманұлы.**

Барлық рецензенттер оң пікір білдірді, сізден мақұлдауыңызды және ашық баспасөзде жариялауға кеңес беруіңізді сұраймын.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: А.Д. Дәрменов: Әдістемелік ұсыныстар рецензиялау үшін ҚР ІІМ бейінді департаментіне жіберілді ме?

А.Б. Базарбаева: Иә, ҚР ІІМ КТС екінші басқармасына жіберілді, олардан пікір күтеміз.

А.Д. Дәрменов: оң пікір алғаннан кейін осы әдістемелік ұсынымдар ашық баспасөзде жариялау үшін жіберілсін.

Әріптестер, ұсыныстар мен толықтырулар бар ма? Егер қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдап» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

А.Д. Дәрменов Келесі оқу-әдістемелік материалға өтініз.

ТЫНДАЛДЫ: А.Б. Базарбаеваны, «Қазақстан Республикасының қылмыстық құқығын оқыту үшін ғылыми-әдістемелік негіз құру» ғылыми зерттеу тақырыбы бойынша дайындалған «Қазақстан Республикасының қылмыстық құқығы (Жалпы бөлім)» дәріс курсы бойынша ақпарат берді. Авторлар: А.Б. Базарбаева, А.А. Алимбиев, С.А. Новотеева, Л.С. Сұлтанханова, Н.Б. Пряхина. Лекция курсы Академияның 2025 жылға арналған ҒЗҚ жоспарының 109-тармағын орындау мақсатында дайындалды.

Дәрістер курсы Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын қылмыстық заңнаманың негізгі ережелерін жүйелі баяндауды білдіреді.

Дәріс курсы қылмыстық жауапкершіліктің түсінігі мен мақсаттарын, қылмыстық заңның принциптерін, қылмыстың құрамын, қылмыс жасау сатыларын, кінә нысандарын, қатысушылықты, қылмысты болдырмайтын мән-жайларды, сондай-ақ қылмыстық жауаптылық пен жазадан босату негіздерін қоса алғанда, қылмыстық құқықтың негізгі институттарын қамтиды.

Курс құқықтық білім берудің әртүрлі деңгейлеріндегі білім алушыларға бағытталған, сондай-ақ оқу процесін ұйымдастыру және өткізу шеңберінде оқытушылар құрамы пайдалана алады.

Рецензенттер ретінде: А.К. Шаймурунова – Қостанай қаласының №2 сотының судьясы, з.ғ. к., доцент, Е.Е. Қайнар – Қазақстан Республикасы ІІМ М. Бөкенбаев атындағы Ақтөбе заң институты бастығының орынбасары, философия докторы (PhD), қауымдастырылған профессор (доцент), полиция полковнигі және Д. Қалқаманұлы – Қазақстан Республикасы ІІМ Шырақбек Қабылбаев атындағы Қостанай академиясына қосымша білім беру факультетінің бастығы, философия докторы (PhD), қауымдастырылған профессор (доцент), полиция подполковнигі.

Рецензенттерден оң пікірлер алынды, сізден мақұлдауыңызды және жариялауға ұсынуыңызды сұраймын дәрістер курсы.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: А.Д. Дәрменов: Сіз дәріс курсының рецензиялауға ҚР ІІМ орталық аппаратына жібердіңіз бе?

А.Б. Базарбаева: Дәрістер курсы рецензиялау үшін ҚР ІІМ орталық аппаратына жіберілмеді.

А.Д. Дәрменов: Сізге дәрістер курсының рецензиялау үшін ҚР ІІМ орталық аппаратына жолдау қажет және оң рецензия алғаннан кейін биылғы қазан айында Ғылыми кеңестің кезекті отырысына шығару қажет.

Барлық оқу-әдістемелік материалдар рецензиялау үшін ҚР ІІМ бейінді департаменттеріне жіберілуге тиіс екендігіне назар аударды. Рецензиясыз талқылау және қарау үшін ғылыми кеңестің күн тәртібіне бірде-бір оқу-

әдістемелік материал енгізілмеуі тиіс. Кафедра басшыларына осы талаптың қатаң сақталуын көрсетті. Әріптестер, ұсыныстар мен толықтырулар бар ма? Егер қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдап» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

А.Д. Дәрменов: келесі оқу-әдістемелік материалға көшіңіз.

ТЫҢДАЛДЫ: А.Б. Базарбаева "Психоактивті заттарды тұтыну және нашақорлықтың алдын алу тәуекелдерін төмендету бойынша жастармен жұмыс істеудің инновациялық тәсілдері" зерттеуі шеңберінде жалпы білім беретін мектептердің, колледждердің және ЖОО студенттерінің (9,10,11 сыныптар) республикалық онлайн-сауалнамасының (сауалнамасының) нәтижелері бойынша талдамалық анықтама бойынша ақпарат берді.

Аналитикалық анықтаманың авторлары А.А. Алимпиев және В.В. Старкова зерттеу тақырыбы аясында дайындалған. Талдау нәтижелері нашақорлық проблемасының тұрақтылығы мен күрделілігін көрсетеді, әсіресе синтетикалық психоактивті заттардың таралуы және олардың интернет арқылы қол жетімділігі жағдайында. Дәстүрлі тәсілдерді қолдану нашақорлық пен заттарды қолданудың алдын алудың жеткіліксіз тиімді құралы болып табылады.

Аналитикалық анықтаманың рецензенттері: Қазақстан Республикасы ІІМ Шырақбек Қабылбаев атындағы Қостанай академиясының жедел-ізвестіру қызметі кафедрасының бастығы, заң ғылымдарының кандидаты, полиция подполковнигі А.Р. Баргаринов және Қостанай облысы полиция департаментінің есірткі қылмысына қарсы іс-қимыл басқармасының бастығы полиция полковнигі Д. Дандыбаев сондай-ақ, осы талдамалық анықтама қарсы іс-қимыл комитетінің екінші басқармасына рецензиялауға жіберілді Республика ІІМ есірткі қылмыстары Қазақстан.

Барлық рецензенттер дайындалған талдамалық анықтаманы оң бағалайды. Сізден оны мақұлдауыңызды сұраймын.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: А.Д. Дәрменов: Әріптестер, ұсыныстар немесе толықтырулар бар ма?

Егер қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуіңізді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдап» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

Әрі қарай, А.Д. Дәрменов жалпы білім беру пәндері кафедрасының аға оқытушысы Т. Е. Аргимбаевқа сөз берді.

ТЫҢДАЛДЫ: Т.Е. Аргимбаевты, Құрметті ғылыми кеңестің төрағасы және мүшелері! Сіздердің назарларыңызға орыс тіліндегі "Курс лекций по Истории Казахстана" оқу құралы ұсынылады.

Оқу құралы Қазақстан тарихының ежелгі заманнан бүгінгі күнге дейінгі негізгі кезеңдерін хронологиялық ретпен баяндайды. Курс материалы

курсанттарды аралық бақылауға және мемлекеттік емтиханға дайындауға ықпал етеді. Оқу құралы кіріспеден, осы пән бойынша дәріс сабақтарының санына сәйкес келетін 8 тараудан, қорытындыдан, сондай-ақ оқу құралын дайындауда Пайдаланылған әдебиеттер тізімінен тұрады.

Оқу құралын курсанттар мен оқытушылар "Қазақстан тарихы" пәні бойынша сабақ өткізу кезінде пайдалана алады.

Рецензенттер ретінде: Е.Е. Серимов – ҚР ІІМ Б. Бейсенов атындағы Қарағанды академиясының тілдерді даярлау кафедрасының бастығы, заң ғылымдарының кандидаты, отставкадағы полиция полковнигі, С.С. Исмаилов – А. Байтұрсынұлы атындағы ҚРУ МКҚ кафедрасының меңгерушісі, тарих ғылымдарының кандидаты, М.С. Туйғанов - Қазақстан Республикасы ІІМ Шырақбек Қабылбаев атындағы Қостанай академиясының қылмыстық-атқару құқығы кафедрасының доценті, педагогика және психология магистрі, полиция подполковнигі.

Сараптамалық қорытындыны жалпы құқықтық пәндер кафедрасының профессоры, философия ғылымдарының кандидаты, доцент Г.Т. Құлжанова дайындады.

Сізден ашық баспасөзде жариялау үшін оқу құралын мақұлдауыңызды және ұсынуыңызды сұраймын.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: А.Д. Дәрменов: Құралда мемлекетіміздің тарихи даму кезеңдері өте жақсы жүйеленгенін атап өтті. Материал түсінікті және түсінікті тілде жазылған. Сіз оқу құралын орыс тілінде ғана талқылауға шығарасыз ба?

Т.Е. Аргимбаев: Иә, орыс тілінде, өйткені қазақ тілінде бұл оқу құралы бұрын жарияланған болатын.

А.Д. Дәрменов: Плагиаттан өтті ме?

Т.Е. Аргимбаев: Иә, біздің Академияда лицензиялық нұсқасы арқылы плагиатқа тексеру жүргізілді. Бірегейлік пайызы 99,36% құралды.

А.Д. Дәрменов: Оқу құралын мақұлдауды және оны ашық баспаға шығаруды ұсынды.

Әріптестер, ұсыныстар мен толықтырулар бар ма? Егер қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдап» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

А.Д. Дәрменов: 2024-2025 оқу жылында Академияның диссертациялық кеңесі 20 көпшілік қорғауды өткізгенін, 10 ізденушінің философия докторы (PhD) дәрежесін алғаны туралы растау мен диплом алғанын атап өтті. жоспарлау және бақылау бөлімінің бастығы полиция подполковнигі

Б.А. Нуркинаға ағымдағы жылдың қазан айында ҚР ҚМжӘБ-де растау алған барлық ізденушілер диссертациялық зерттеу тақырыбы бойынша дайындалған оқу құралымен Ғылыми кеңеске шығуға тиіс деген нұсқау дайындауды тапсырды.

Б.А. Нуркина: кафедраларға нұсқау дайындаймыз.

ШЕШТІ:

1 Ақпаратты назарға алыңыз.

2 Академияның 2025 жылға арналған ҒЗҚ жоспарының 96-105-тармағындағы оқу құралдарының авторлық ұжымын өзгерту бөлігіндегі өзгерістер мынадай редакцияда жазылсын:

- «Исполнение наказаний в отношении несовершеннолетних» оқу құралы. Авторлық ұжым: А.Д. Дәрменов, М.А. Аюбаев, А.А. Конвисарь, М.В. Олексюк, И.В. Овчинникова;

- «Исполнение наказаний в отношении несовершеннолетних» әдістемелік ұсынымы. Авторлық ұжым: М.А. Аюбаев, М.В. Олексюк, И.В. Овчинникова;

- «Организация трудового и бытового устройства осужденных как фактор профилактики правонарушений в местах лишения свободы» оқу құралы. Авторлық ұжым: А.Д. Дәрменов, М.А. Аюбаев, Д.Ж. Мұқанов, А.А. Конвисарь, М.С. Тұйғанов, А.Ж. Уалиева;

- «Организация трудового и бытового устройства осужденных как фактор профилактики повторных правонарушений после освобождения» әдістемелік ұсынымы. Авторлық ұжым: М.А. Аюбаев, М.С. Тұйғанов, А.Ж. Уалиева;

- «Организационно-правовые основы пенитенциарной probation» оқу құралы. Авторлық ұжым: А.Д. Дәрменов, М.А. Аюбаев, Д.Ж. Мұқанов, А.А. Конвисарь;

- «Пенитенциарлық probationның ұйымдық-құқықтық негіздері» оқу-әдістемелік құралы. Авторлық ұжым: А.Д. Дәрменов, М.А. Аюбаев, Д.Ж. Мұқанов, А.А. Конвисарь, А.С. Бекбауов;

- «Теория и практика досудебной probation» оқу құралы. Авторлық ұжым: А.К. Исергепова, И.В. Овчинникова, А.Ж. Уалиева;

- «Сотқа дейінгі өсиет теориясы және практикасы» оқу құралы. Авторлық ұжым: А.К. Исергепова, И.В. Овчинникова, А.Ж. Уалиева, А. Мұрат;

- «Организация управленческой деятельности в ОВД» оқу құралы. Авторлық ұжым: А.Д. Дәрменов, М.А. Аюбаев, А.А. Конвисарь;

- «ПО-да басқару қызметін ұйымдастыру» оқу құралы. Авторлық ұжым: А.Д. Дәрменов, М.А. Аюбаев, А.А. Конвисарь, А.С. Бекбауов.

Жауаптылар: С.М. Жолдаскалиев, А.А. Примкулова, А.А. Конвисарь.

3. Академияның 2025 жылға арналған ҒЗЖ жоспарының 112-тармағына өзгеріс енгізу және әдістемелік ұсынымдардың атауын "Основы личной безопасности сотрудника ОВД в период чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера" өзгерту мақұлдансын.

Жауаптылар: А.А. Примкулова, К.Е. Жуматов

4. Жариялауға келесі оқу-әдістемелік материалдар ұсынылсын:

- А.С. Смышляев, А.М. Сағалиева, С.В. Корнейчук, А.Е. Муқажанов, А.С. Омаров, М.Е. Кусайнова, А.У. Сейдахметова шектеулі таратылатын ақпаратты қорғау жөніндегі талаптарды сақтай отырып, "ҚІБ" шектеулі белгісі бар "Ішкі істер органдарының әкімшілік қызметі (Жалпы бөлім)" оқу құралы;

- А.Д. Дәрменов, М.А. Аюбаев, А.А. Конвисарь "Организация управленческой деятельности в ОВД" оқу құралы;

- А.Д. Дәрменов, М.А. Аюбаев, А.А. Конвисарь, А.С. Бекбауов "ІО-да басқару қызметін ұйымдастыру" оқу құралы;

- А.Д. Дәрменов, М.А. Аюбаев, Д.Ж. Муканов, А.А. Конвисарь "Организационно-правовые основы пенитенциарной probation" оқу құралы;

- А.Д. Дәрменов, М.А. Аюбаев, Д.Ж. Муканов, А.А. Конвисарь, А.С. Бекбауов "Пенитенциарлық probationның ұйымдық-құқықтық негіздері" оқу құралы;

- А.Д. Дәрменов, М.А. Аюбаев, А.А. Конвисарь, М.В. Олексюк, И.В. Овчинникова "Исполнение наказаний в отношении несовершеннолетних" оқу құралы;

- А.Д. Дәрменов, М.А. Аюбаев, Д.Ж. Муканов, А.А. Конвисарь, М.С. Туйганов, А.Ж. Уалиева " Организация трудового и бытового устройства осужденных как фактор профилактики правонарушений в местах лишения свободы " оқу құралы;

- Т.Е. Аргимбаев "Қазақстан тарихы бойынша дәрістер курсы" оқу құралы.

Жауаптылар: А.С. Смышляев, А.А. Конвисарь, Т.Е. Аргимбаев, А.А. Примкулова, мерзімі 2025 жылғы 1 қарашада дейін.

5. Көрсетілген ескертулерді енгізгеннен кейін жариялауға мынадай оқу-әдістемелік материалдар ұсынылсын:

- М.А. Аюбаев, М.В. Олексюк, И.В. Овчинникова «Исполнение наказаний в отношении несовершеннолетних» әдістемелік ұсынымдары;

- М.А. Аюбаев, М.С. Туйганов, А.Ж. Уалиева «Организация трудового и бытового устройства осужденных как фактор профилактики повторных правонарушений после освобождения» әдістемелік ұсынымдары;

- А.К. Иссергепова, И.В. Овчинникова, А.Ж. Уалиева «Теория и практика досудебной probation» оқу құралы;

- А.К. Иссергепова, И.В. Овчинникова, А.Ж. Уалиева. А. Мұрат А. «Сотқа дейінгі probation теориясы мен практикасы» оқу құралы.

Жауаптылар: М.В. Олексюк, М.С. Туйганов, А.К. Иссергепова, А.А. Примкулова, мерзімі 2025 жылғы 1 қарашада дейін.

6. Қазақстан Республикасы ІІМ Орталық аппаратынан оң рецензия алғаннан кейін жариялауға мынадай оқу-әдістемелік материалдар ұсынылсын:

- А.А. Алимпиев, В.В. Старкова жастар ортасында психоактивті заттарды тұтыну тәуекелдерін азайту және нашақорлықтың алдын алу бойынша әдістемелік ұсынымдар.

Жауапты: А.Б. Базарбаева, А.А. Примкулова.

7. "Психоактивті заттарды тұтыну және нашақорлықтың алдын алу тәуекелдерін төмендету бойынша жастармен жұмыс істеудің инновациялық тәсілдері" зерттеуі шеңберінде жалпы білім беретін мектептердің, колледждердің оқушыларына (9,10,11 сыныптар) және ЖОО студенттеріне Республикалық онлайн-сауалнама (сауалнама) нәтижелері бойынша талдамалық анықтама мақұлданды.

Жауапты: А.Б. Базарбаева.

8. ҚР ІІМ бейінді департаменттеріне рецензиялауға келесі оқу-әдістемелік материалдар жіберілсін, содан кейін а.ж. қазан айында Ғылыми кеңесте қаралсын.:

- А.С. Полюхова, К.Н. Мұхтабаев, В.Ю. Костяев "Основы личной безопасности сотрудника ОВД в период чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера" әдістемелік ұсынымдар;

- Р. Абыкенов, И. Омаров "Система тренировок по рукопашному бою для начинающих" әдістемелік ұсынымдар;

- Г.Б. Табулденова, А.Б. Бузаканова "Правоохранительные органы Республики Казахстан" оқу құралы;

- А.Б. Базарбаева, С.А. Новотеева, А.А. Алимбиев, Л.С. Сұлтанханова, Н.Б. Пряхина "Қазақстан Республикасының Қылмыстық құқығы (Жалпы бөлім)" дәрістер курсы;

Жауаптылар: С.М. Жолдасқалиев, К.Е. Жұматов, М.Б. Абдрахманов, А.Б. Ақылбекова, А.Б. Базарбаева, А.А. Примкулова, мерзімі 2025 жылғы 15 қарашада дейін.

9. ҚР ҰҚМ-ден философия докторы (PhD) дәрежесін беру туралы растау алған ізденушілер диссертациялық зерттеу тақырыбы бойынша оқу құралын дайындасын.

Жауаптылар: С.М. Жолдасқалиев, Б.А. Нұркина, кафедра бастықтары, Академия қызметкерлері, ҚР ҰҚМ-ден философия докторы (PhD) дәрежесін беру туралы растау алған, мерзімі а. ж. қазан айының соңына дейін.

4-1 А.Д. Дәрменов: жоспардан тыс мәселелерді талқылауға көшуді ұсынды. Баяндама үшін сөз оқу-әдістемелік орталығының бастығы полиция подполковнигі А.Н. Медведеваға беріледі.

ТЫНДАЛДЫ: А.Н. Медведеваны, осы мәселе бойынша ақпаратты ұсынған (экрандағы материалды көрсету).

"Қазақстан Республикасы Ішкі Істер Министрлігінің әскери, арнаулы оқу орындары қызметінің қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2016 жылғы 13 қаңтардағы № 23 бұйрығының 34-тармағына сәйкес жоғары оқу орындарының білім беру қызметі оның академиялық саясаты негізінде жүзеге асырылады, ол білім беру қызметін жоспарлау және басқару жөніндегі шаралар, қағидалар мен

рәсімдер жүйесі болып табылады. тәжірибеге бағдарланған оқытуды іске асыруға және білім беру сапасын арттыруға бағытталған оқу процесін тиімді ұйымдастыру.

Академиядағы қолданыстағы академиялық саясат 2024 жылдың 30 сәуірінде бекітілді. Алайда, осы уақытқа дейін академиялық саясаттың кейбір ережелері (Академияда "bilimwave" электрондық білім беру порталының енгізілуіне, емтихандар кезінде прокторинг жүйесін қолдануға, ұйымдық-штаттық өзгерістерге, білім беру қызметі саласындағы қолданыстағы заңнаманы жаңартуға және т.б. байланысты) күшін жойды.

Ұсынылған академиялық саясатта барлық тараулар қайта қаралды, қолданыстағы заңнаманың талаптарына сәйкес келтірілді, сондай-ақ екі қосымша (1-қосымша. Қазақстан Республикасы ІІМ Шырақбек Қабылбаев атындағы Қостанай академиясының профессор-оқытушылар құрамының әртүрлі жұмыс түрлерінің еңбек сыйымдылығы нормалары және 2-қосымша. Қазақстан Республикасы ІІМ Шырақбек Қабылбаев атындағы Қостанай академиясында прокторинг жүйесін қолдану тәртібі туралы ереже).

Академиялық саясаттағы барлық ережелер белгіленген талаптарға сәйкес дайындалады.

Сізден Академияның академиялық саясатын мақұлдауыңызды және бекітуіңізді сұраймын.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: А.Д. Дәрменов: Академиялық саясатта жасанды интеллектті қолдану көрініс тапты ма?

А.Н. Медведева: Прокторинг туралы ережеде, өйткені прокторинг жүйесін қолдана отырып емтихан тапсыру кезінде жасанды интеллект элементтері бар. Жасанды интеллект элементтері Академиялық адалдық, академиялық сапа тарауларында және бітіру жұмыстарын дайындауда да көрінеді.

А.Д. Дәрменов: Сізге Академияның академиялық саясатын бекіту туралы бұйрық дайындау қажет.

А.Н. Медведева: дәл солай.

А.Д. Дәрменов: Әріптестер, ұсыныстар мен толықтырулар бар ма? Егер қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдап» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

ШЕШТІ:

1. Ақпаратты назарға алыңыз.
2. Академияның академиялық саясатын мақұлдау және бекіту.
3. Академияның академиялық саясатын бекіту туралы бұйрық дайындау.

Жауаптылар: С.М. Жолдаскалиев, А.Н. Медведева, орындау мерзімі 2025 жылғы 10 қарашада дейін.

4-2 А.Д. Дәрменов: "ПО қызметкерлері үшін төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою" (мемлекеттік және орыс тілдерінде) арнайы курсың талқылау туралы" мәселесіне көшеміз. Баяндама үшін сөз әскери және тактика-арнайы даярлық кафедрасының бастығы полиция полковнигі К.Е. Жұматовқа берілді.

ТЫНДАЛДЫ: К.Е. Жұматовты, осы мәселе бойынша ақпаратты ұсынған (экрандағы материалды көрсету).

Құрметті ғылыми кеңестің төрағасы, мүшелері! Ішкі істер органдарының болашақ қызметкерлерінің кәсіби даярлық деңгейін арттыру мақсатында, сондай-ақ білім беру процесінде тәжірибеге бағдарланған тәсілді дамыту шеңберінде жобаны Қазақстан Республикасы ІІМ Шырақбек Қабылбаев атындағы Қостанай академиясының базасында "ПО қызметкерлері үшін төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою" тақырыбында арнайы курс түрінде іске асыру ұсынылды.

Осыған байланысты білім алушыларға (курсанттарға, тыңдаушыларға) арналған "ПО қызметкерлері үшін төтенше жағдайлардың алдын алу және жою" арнайы курсың қарауды және мақұлдауды сұраймын, ол 36 сағаттан тұрады, оған 20 тақырып кіреді.

Курстың мақсаты – білім алушыларда (тыңдаушыларда, курсанттарда) тәуекелдерді азайту және қызметтік міндеттерді экстремалды жағдайда тиімді орындау үшін қажетті құзыреттіліктер мен қауіпсіз мінез-құлықтың нақты алгоритмдерін қалыптастыруға ықпал ету, бұл ретте Қазақстан Республикасының аумағында туындайтын түрлі ТЖ түрлері жағдайларындағы іс-қимылдардың ерекшелігін ескере отырып.

Жобаны іске асыру Төтенше жағдайлар кезінде тиімді әрекет етуге қабілетті кәсіби дайындалған кадрларды қалыптастыруға мүмкіндік береді, қызметкерлердің өмірі мен денсаулығы үшін тәуекелдерді азайтуды қамтамасыз етеді, халықтың ішкі істер органдарына деген сенім деңгейін арттырады және бағдарламаны республикалық деңгейге масштабтау үшін негіз жасайды.

Курсты өткізу Қостанай облысы ТЖД бейінді бөлімшелерінің мамандарын тартуды, сондай-ақ өзге де мүдделі құрылымдармен өзара іс-қимыл жасау кезінде көздейді.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: А.Д. Дәрменов: Бұл арнайы курс жасалған меморандум негізінде дайындалды? Курс қанша уақытқа есептелген және пилоттық жоба қай курсқа енгізіледі?

К.Е. Жұматов: Бұл арнайы курс Қостанай облысының ТЖД-мен жасалған меморандум негізінде дайындалды, 36 сағатқа есептелген. Пилоттық жоба 3 курс курсанттары арасында енгізілетін болады.

А.Д. Дәрменов: Осы курс бойынша оқу қашан басталады?

К.Е. Жұматов: Оқу-әдістемелік орталық дайындаған кесте жобасына сәйкес сабақтар қазан айынан басталып, ағымдағы жылдың желтоқсанында аяқталады.

А.Д. Дәрменов: Қостанай облысы ТЖД қызметкерлерінен басқа сабақтарды өткізуге сіздің кафедраңыздың қызметкерлерін тарту қажет.

К.Е. Жуматов: Дәл солай.

А.Д. Дәрменов: Әріптестер, ұсыныстар немесе толықтырулар бар ма? Дауыс беруге "ПО қызметкерлері үшін төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою" арнайы курсының бағдарламасы (мемлекеттік және орыс тілдерінде) шығарылады. Егер қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдап» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

ШЕШТІ:

1. Ақпаратты назарға алыңыз.
2. "ПО қызметкерлері үшін төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою" (мемлекеттік және орыс тілдерінде) арнайы курсының бағдарламасы мақұлданып және бекітілсін. "ПО қызметкерлері үшін төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою" (мемлекеттік және орыс тілдерінде) арнайы курсының бағдарламасы мақұлданып және бекітілсін.
3. "ПО қызметкерлері үшін төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою" арнайы курсы бойынша академия курсанттарымен сабақ кестесін дайындау және өткізуді ұйымдастыру.

Жауаптылар: С.М. Жолдаскалиев, Е.С. Акимжанов, К.Е. Жуматов, А.Н. Медведева, мерзімі 2025-2026 оқу жылының бірінші жартыжылдығы.

4-3 А.Д. Дәрменов сөз сөйлеу үшін полиция полковнигі Е.С. Акимжановқа сөз берді.

ТЫҢДАЛДЫ: Е.С. Акимжановты, ол "Академия магистранттары мен докторанттарын зерттеудің өзекті тақырыптарын талқылау туралы" мәселе бойынша ақпарат ұсынды (экранда материалды көрсету).

Құрметті ғылыми кеңестің төрағасы, мүшелері! ҚР ІІМ Шырақбек Қабылбаев атындағы Қостанай академиясының 2025 жылға арналған ғылыми-зерттеу жұмысының жоспарына сәйкес, сондай-ақ ғылыми зерттеулердің практикалық бағытын қамтамасыз ету мақсатында Академияға Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің департаменттері мен Академия кафедраларынан ғылыми жұмыстар тақырыптары келіп түсті.

Зерттеудің өзекті тақырыптары ҚР ІІМ келесі бөлімшелерінен келіп түсті:

- Ұйымдасқан қылмысқа қарсы күрес департаменті;
- Криминалдық полиция департаменті;
- Жедел-криминалистикалық департаменті;
- Көші-қон қызметі комитеті;
- Жеке құраммен жұмыс департаменті;
- Тергеу бөлімі.

Академия кафедраларының өзекті зерттеу тақырыптарын ұсыну:

- Әкімшілік-құқықтық пәндер кафедрасы;
- Қылмыстық-атқару құқығы кафедрасы;

- Қылмыстық іс жүргізу және криминалистика кафедрасы;
- Қылмыстық құқық және криминология кафедрасы;
- Жедел-іздістіру қызметі кафедрасы;
- Киберқауіпсіздік және ақпараттық технологиялар кафедрасы.

Бұл тақырыптар 1 курс докторанттары мен магистранттарына (ж.2025 ж.) дайындықтың тиісті бағыттары бойынша диссертациялық зерттеулердің тақырыптарын таңдау кезінде балама ретінде арналған. Олар құқық қорғау қызметінің өзекті міндеттерін, қоғамдық қауіпсіздікті қамтамасыз ету, қылмысқа қарсы іс-қимыл, сондай-ақ құқық қолдану практикасын жетілдіру мәселелерін көрсетеді.

Магистранттар мен докторанттардың ғылыми зерттеу шеңберінде орындауы үшін ұсынылған ғылыми зерттеу тақырыптарын мақұлдауыңызды сұраймын.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: А.Д. Дәрменов: ҚР ИМ практикалық бөлімшелерінен барлығы қанша тақырып келіп түсті?

Е.С. Акимжанов: ҚР ИМ бөлімшелерінің магистранттары мен докторанттары үшін барлығы 56 тақырып және Академия кафедраларынан 108 тақырып келіп түсті.

А.Д. Дәрменов: Ғылыми жетекшілерді (консультанттарды) бекіту және зерттеу тақырыбын таңдау бойынша жұмыс қашан жүргізіледі?

Е.С. Акимжанов: Қазіргі уақытта жұмыс басталды. Нормативтік актілерге сәйкес, жұмыс екі ай мерзімде жүргізіледі. Ағымдағы жылдың қараша айында Ғылыми кеңестің отырысында зерттеу тақырыптарын бекіту мәселелері талқыланады.

А.Д. Дәрменов: Зерттеу тақырыптарын таңдау кезінде магистранттар мен докторанттар ҚР ИМ бөлімшелерінен жіберілген тақырыптарды бекітуі керек.

Е.С. Акимжанов: Дәл солай.

А.Д. Дәрменов: Әріптестер, ұсыныстар немесе толықтырулар бар ма? Егер қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуіңізді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдап» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

ШЕШТІ:

1. Ақпаратты назарға алыңыз.
2. Ғылыми зерттеу шеңберінде магистранттар мен докторанттардың орындауы үшін ұсынылған ғылыми зерттеу тақырыптары мақұлданын.
3. Академия магистранттарына, докторанттарына ҚР ИМ департаменттерінен келіп түскен ғылыми зерттеулердің ұсынылған өзекті тақырыптарына бағдарлануға тиіс.

Жауаптылар: С.М. Жолдаскалиев, Е.С. Акимжанов, кафедра бастықтары, мерзімі 2025 жылғы қараша дейін.

4-4 А.Д. Дәрменов Е.С. Акимжановқа келесі мәселені қарауға көшуді ұсынды.

ТЫҢДАЛДЫ: Е.С. Акимжановты, ол "Кәсіптік даярлық факультетінің білім алушыларының (бакалавриат) білім беру бағдарламаларына өзгерістер енгізу туралы", "Жасанды интеллект негіздері" пәнін енгізу (экранда материалды көрсету) мәселесі бойынша ақпарат ұсынды.

Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың 2025 жылғы 8 қыркүйектегі «Жасанды интеллект дәуіріндегі Қазақстан: өзекті міндеттер және оларды цифрлық трансформация арқылы шешу» атты Қазақстан халқына Жолдауын, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрінің 2025 жылғы 9 қыркүйектегі тапсырмасын орындау мақсатында білім беру бағдарламалары мен жұмыс оқу жоспарларына жаңа «Жасанды интеллект негіздері» оқу пәнін енгізу ұсынылады. Оның енгізілуі білім алушыларға қоғамның цифрлық трансформациясы жағдайында табысты кәсіби қызметке қажетті негізгі білімдер мен дағдыларды меңгеруге мүмкіндік береді.

Мемлекеттік саясаттың негізгі бағыттарының бірі ретінде жасанды интеллектті ұлттық қауіпсіздікті, құқықтық тәртіпті және тиімді мемлекеттік басқаруды қамтамасыз ету құралы ретінде дамыту айқындалған.

Академияның білім беру бағдарламаларына «Жасанды интеллект негіздері» пәнін енгізу келесі мүмкіндік береді:

- білім алушыларда қылмысқа қарсы іс-қимыл саласында жасанды интеллект технологияларын қолданудың базалық білімдері мен дағдыларын қалыптастыруға;

- Президент Жолдауында айқындалған құқық қорғау қызметін цифрландырудың стратегиялық басымдықтарын іске асыруға;

- кәсіби даярлау процесінде ішкі істер органдары қызметкерлеріне заманауи IT-құралдарын енгізу жөніндегі Ішкі істер министрінің нұсқауларын орындауға;

- үлкен деректерді талдау, шешім қабылдауды қолдайтын интеллектуалды жүйелер және қызметтік қызметті автоматтандыру салаларындағы құзыреттерді меңгеру есебінен Академия түлектерінің бәсекеге қабілеттілігін арттыруға.

Кадрларды даярлауға жүйелі тәсілді қамтамасыз ету мақсатында «Жасанды интеллект негіздері» пәнін Академияның бакалавриат білім беру бағдарламаларына енгізу ұсынылады:

№	Пән атауы	Оқу курсы, семестр	Қабылдау жылы	Кредит саны (сағат)	Кредиттердің жалпы саны (сағат)
<i>БВ12301 – «Құқық қорғау қызметі» («Ішкі істер органдарындағы әкімшілік-құқықтық қызметі» және «Ішкі істер органдарындағы қылмыстық-атқару қызметі» мамандандырулары бойынша)</i>					
1	«Жасанды	4 курс, 7	2023 ж.	1 (30)	255 (7650)

	интеллект негіздері»	семестр			
2	«Жасанды интеллект негіздері»	3 курс, 6 семестр	2024 ж.	1 (30)	249 (7470)
3	«Жасанды интеллект негіздері»	3 курс, 6 семестр	2025 ж.	1 (30)	249 (7470)
<i>6B12305 – «Ішкі істер органдары қызметіндегі педагогика және психология»</i>					
1	«Жасанды интеллект негіздері»	3 курс, 6 семестр	2025 ж.	1 (30)	249 (7470)
<i>6B12306 – «Киберқылмысқа қарсы іс-қимыл»</i>					
1	«Жасанды интеллект негіздері»	3 курс, 6 семестр	2025 ж.	1 (30)	244 (7320)

Осылайша, аталған пәнді Академияның бакалавриат білім беру бағдарламаларына енгізу ішкі істер органдары қызметіне цифрландыру мен жасанды интеллект технологияларын енгізу саласындағы заманауи сын-қатерлер мен мемлекет талаптарына сәйкес жоғары білікті мамандарды даярлауды қамтамасыз етеді.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: **А.Д. Дәрменов:** Академия кітапханасында осы пән бойынша оқу әдебиеті бар ма?

Е.С. Акимжанов: Кітапханада жасанды интеллект бойынша оқулықтар, оқу құралдары жоқ.

А.Д. Дәрменов: Киберқауіпсіздік және ақпараттық технологиялар кафедрасы аталған пәнді қамтамасыз ету бойынша жұмысқа кірісуі, оқу-әдістемелік құралдарды, оқу құралдарын дайындауы қажет. Бұл мәселені Б. Бейсенов атындағы ҚР ІІМ Қарағанды академиясындағы, М. Бөкенбаев атындағы ҚР ІІМ Алматы академиясындағы әріптестермен пысықтаңыз, оларда оқу әдебиетінің өте жақсы базасы бар.

С.М. Даиров: Дәл солай.

А.Д. Дәрменов: Әріптестер, ұсыныстар немесе толықтырулар бар ма?

А.В. Брылевский: Бұл тәртіпті практикалық қызметпен байланыстыру қажет. 1-курста жасанды интеллект негіздері бойынша тақырыптарды енгізуді, ал 2-3-курста тақырыптық жоспарларда практикалық құрамдас бөлікке бағытталған тақырыптарды қарастыруды ұсынамын, өйткені іс жүзінде қызметтік қызметке жасанды интеллект белсенді енгізілуде.

А.Д. Дәрменов: Киберқауіпсіздік және ақпараттық технологиялар кафедрасын іске қосу ғана емес, барлық кафедралар оқу сабақтары кезінде жасанды интеллект технологияларын енгізіп, курсанттарды оны шебер пайдалануға үйрету қажеттігін қолдаймын.

А.Д. Дәрменов: Әріптестер, әлі де ұсыныстар немесе толықтырулар бола ма? Егер қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуіңізді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдап» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

ШЕШТІ:

1. Ақпаратты назарға алыңыз.

2. Білім беру бағдарламалары мен жұмыс оқу жоспарларына өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін, атап айтқанда, қосымша оқу пәні «Жасанды интеллект негіздері» көлемі 1 кредит (30 сағат) мөлшерінде енгізілсін, соның ішінде:

— 2023, 2024 және 2025 жылдардағы қабылдау үшін «6В12301 – Құқық қорғау қызметі» білім беру бағдарламасы бойынша «Ішкі істер органдарындағы әкімшілік-құқықтық қызмет» және «Ішкі істер органдарындағы қылмыстық-атқару қызметі» мамандану бағыттарында;

— 2025 жылғы қабылдау үшін «6В12306 – Киберқылмысқа қарсы іс-қимыл» білім беру бағдарламасы бойынша «Оперативтік-қызметтік құжаттарды ресімдеу практикумы» пәнінің көлемі 1 кредитке (30 сағат) қысқартылсын;

— 2025 жылғы қабылдау үшін «6В12305 – Ішкі істер органдары қызметіндегі педагогика және психология» білім беру бағдарламасы бойынша «Педагогикалық шеберлік» пәнінің көлемі 1 кредитке (30 сағат) қысқартылсын.

Жауаптылар: С.М. Жолдаскалиев, С.С. Бримжанова, Е.С. Акимжанов, мерзімі 2025 жылғы 30 желтоқсанға дейін.

4-5 А.Д. Дәрменов баяндама үшін полиция подполковнигі Д. Қалқаманұлына сөз берді.

ТЫНДАЛДЫ: Д. Қалқаманұлына, ол "Академияның диссертациялық кеңесінің қызметін реттейтін нормативтік құжаттарға өзгерістер енгізу туралы" мәселе бойынша ақпарат ұсынды (материалды экранда көрсету).

Құрметті ғылыми кеңестің төрағасы, мүшелері! Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің м.а. 2025 жылғы 20 тамыздағы № 421 бұйрығымен "Диссертациялық Кеңес туралы үлгілік ережені бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 31 наурыздағы №126 бұйрығына өзгерістер енгізілді. Осы өзгерістер негізінде Академия бастығының 2024 жылғы 25 қыркүйектегі №176 "Диссертациялық кеңестің ережесі мен тұрақты құрамын бекіту туралы" бұйрығына өзгерістер дайындалды.

Қазақстан Республикасы ІІМ Шырақбек Қабылбаев атындағы Қостанай академиясының диссертациялық кеңесі туралы ереже қайта қаралды, соңғы өзгерістер мен толықтыруларға сәйкес келтірілді.

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің м.а. 2025 жылғы 20 тамыздағы №421 бұйрығына сәйкес ӘАОО диссертациялық кеңесінің тұрақты құрамы 6 адамды құрайды (мүшелерінің кемінде 1/3 бөлігі басқа ЖЖОКБҰ өкілдері болуға тиіс). Диссертациялық Кеңестің тұрақты құрамына енгізу үшін келесі кандидатуралар ұсынылады:

- заң ғылымдарының докторы, профессор, Қазақстан Республикасы ІІМ еңбек сіңірген қызметкері, Қазақстан Республикасы ІІМ Бәрімбек Бейсенов атындағы Қарағанды академиясының қылмыстық құқық және криминология кафедрасының профессоры Токубаев Зайролла Сембайұлы;

- заң ғылымдарының кандидаты, Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасы жанындағы Құқық қорғау органдары академиясының жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру институтының арнайы заң пәндері кафедрасының профессоры, аға әділет кеңесшісі Жемпиисов Назарбек Шаруанұлы.

Бұл кандидаттар диссертациялық Кеңестің тұрақты мүшелеріне қойылатын барлық талаптарға сәйкес келеді.

Сондай-ақ, Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2025 жылғы 6 қаңтардағы № 4 бұйрығымен "Дәрежелер беру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 31 наурыздағы № 127 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізілді. Осы өзгерістер негізінде ғылыми және зерттеу жұмыстарын плагиатқа тексеру жөніндегі комиссия туралы ереже, сондай-ақ ғылыми және зерттеу жұмыстарын бағалау жөніндегі этикалық комиссия туралы ереже жаңартылды.

Диссертациялық кеңестің ережесі мен тұрақты құрамына өзгерістер енгізу, әдеп комиссиясының, плагиатты тексеру жөніндегі комиссияның Ережесіне өзгерістер енгізу туралы бұйрықтардың жобалары дайындалды. Қол қойылғаннан кейін барлық жаңартылған ақпарат Академияның ресми сайтында орналастырылады.

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: А.Д. Дәрменов: Әріптестер, диссертациялық Кеңестің тұрақты құрамына үміткерлер бойынша ұсыныстар бар ма? Егер қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуіңізді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдап» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

ШЕШТІ:

1. Ақпаратты назарға алыңыз.
2. Диссертациялық кеңестің ережесі мен тұрақты құрамына, этикалық комиссияның және плагиатты тексеру жөніндегі комиссияның ережесіне енгізілетін өзгерістер мен толықтырулар мақұлданын.
3. Академияның диссертациялық кеңесінің қызметін регламенттейтін нормативтік актілерге өзгерістер енгізу туралы бұйрықтар дайындалсын және бекітілсін.

4. Материалдар Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің Ғылым және жоғары білім саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитетіне жіберілсін.

Жауапты: Д. Қалқаманұлы, мерзімі 2025 жылғы 30 қарашада дейін.

4-6 А.Д. Дәрменов полиция капитаны Н.С. Ахмадееваға сөз берді.

Тыңдалды: Н.С. Ахмадеева "Диссертациялық зерттеу тақырыбына өзгерістер енгізу туралы" мәселе бойынша ақпарат ұсынды (экранда материалды көрсету).

Құрметті төраға, құрметті ғылыми кеңес мүшелері! Қазіргі уақытта "Заңсыз көші-қонға қарсы іс-қимыл жөніндегі жергілікті полиция қызметінің қызметі: проблемалар мен перспективалар" диссертациялық зерттеуінің атауына өзгерістер енгізу қажеттілігі туындады. Бұл әкімшілік-басқару реформаларының нәтижесінде Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің жүйесінде жергілікті полиция қызметі институты (ЖПҚ) таратылғанына байланысты.

2025 жылғы 30 Маусымда Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев "Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне құқық қорғау қызметін жетілдіру, құқық қорғау, арнаулы мемлекеттік органдардың, азаматтық қорғау органдары мен әскери қызметшілердің қызметкерлерін тұрғын үймен қамтамасыз ету және әлеуметтік қорғау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу, сондай-ақ Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық ішкі істер органдарының қызметі саласында". Осы Заңға сәйкес бұрын жергілікті полиция қызметіне жүктелген функциялар әкімшілік полицияға берілді.

Диссертациялық зерттеу тақырыбының қолданыстағы заңнамаға және ішкі істер органдарының ұйымдық-штаттық құрылымына сәйкестігін ескере отырып, тақырыптың атауында "жергілікті полиция қызметі" деген тұжырымды "әкімшілік полиция" деген тұжырымға өзгерту және тақырыпты былайша баяндау ұсынылады: "Әкімшілік полицияның заңсыз көші-қонға қарсы іс-қимыл жөніндегі қызметі: проблемалар мен перспективалар".

СӨЗ СӨЙЛЕГЕНДЕР: А.Д. Дәрменов: Әріптестер, осы мәселе бойынша ұсыныстар немесе толықтырулар бар ма? Егер қарсылық болмаса, дауыс беруге көшуіңізді сұраймын.

А.Д. Дәрменов, дауыс беруге енгізіледі: «қолдап» - 16, «қарсы» - 0, «қалыс қалғандар» - 0.

ШЕШТІ:

1. Ақпаратты назарға алыңыз.
2. "Деятельность административной полиции по противодействию нелегальной миграции: проблемы и перспективы" диссертациялық зерттеу тақырыбы бекітілсін.

Жауапты: Е.С. Акимжанов.

ТЫҢДАЛДЫ: А.Д. Дәрменов: Құрметті әріптестер, отырыстың күн тәртібіндегі барлық мәселелер толық қаралды. Сұрақтар, ұсыныстар немесе толықтырулар бар ма? Егер толықтырулар болмаса, мен ғылыми кеңестің отырысын жабық деп жариялаймын.

**Академияның Ғылыми кеңес төрағасы
заң ғылымдарының кандидаты, профессор,
полиция генерал-майоры**

А.Д. Дәрменов

**Оқу-әдістемелік орталығының бастығы
полиция подполковнигі**

А.Н. Медведева